

# SZÍNHÁZ

DRÁMAMELLÉKLET

1987

NOVEMBER

TAR KÁROLY

## Tótágas

(Jó Jenő élete)

Groteszk játék két részben

SZEREPLŐK

FÉRFI EGY — JÓ JENŐ  
FÉRFI KETTŐ — JOÓ JENŐ  
FÉRFI HÁROM — JOOÓ JENŐ  
FÉRFI NÉGY — JOOOÓ JENŐ  
FÉRFI ÖT — JOOOOÓ JENŐ  
FÉRFI HAT — JOOOOOÓ JENŐ  
KISLÁNY  
VALAKI  
NŐ EGY  
NŐ KETTŐ NŐ  
HÁROM NŐ NÉGY  
BEMONDÓNÓ EGY  
HANG HASONMÁS  
PISTIKE HANGJA

*Statiszták és a színpalak mögött masírozó katonazene-kar*

ELSŐ RÉSZ

*Amikor a függöny felmegy, hajnali utcát látunk. Az utca bal oldalán fekete, komor épületek, templom, díszes kapu, kockaköves járda perspektívikusan kisebbedik. A jobb oldalon fehér, sablonos tömbházak, építő-telep, szemetes kukák. Az úttesten a színpad előterében és másutt is zöld zebra. Az előtérben villamoskocsi vagy vasúti kocsi keresztezi az utcát, egyik része kor-mos, piszkos, a másik ezüstösen fehér, tiszta. Az előtér nagyobbik része üres játéktér. A fokozódó fényben kakaskukorékolás, tehénbögés, vécék hangja. Hirtelen ki-tárul a tömbház egyik ablaka, megjelenik egy borzas fej*

FÉRFI EGY (ásítva, kurjantva) Ó, anyám, édesanyám, miért hagytál el engem! ...

*Ablakok nyílnak, felerősödnek a reggeli hangok, rádiókból népzene, katonazene és divatos sláger szól, aztán idegesen forgatják a keresőket, amíg egymás után meg-találják a Bemondónó hangját*

BEMONDÓNÓ (felerősített hangon) Jó reggelt, kedves hallgatóim! A pontos idő hét óra... Esetleg negyed nyolc. Újra szép napra ébredtünk. Az időjárás... Van időjárás. Tegnap újabb száz ... ezer hektáron vetették vagy törték a kukoricát. A traktorosok egész éjjel... Küldöttségek érkeztek. Távoztak? Ma hajnalban hármas vagy ötös ikreket szült Bagaméri Oszkárné született Nagy Jolán. Illetve Bagaméri Oszkár született Nagy Oszkár. Mindnyájan jól érzik magu-

kat? Műsorunkat zenével folytatjuk. Dehogy. Nem folytatjuk, hanem kapcsoljuk Marosfálvát vagy Szép-kiskenyérúszentlajost. Talán inkább a löversenypályát! Minden kedves hallgatónknak ló munkát, ló erőt és egészséget kívánunk!

*A színpalak mögött nagy robajjal vonul, masírozik a zenekar. Pattogó katonazene szól harsányan. A zsinór-padlásról fehér műanyag habból készített bábukat engednek le, amelyek a padlótól néhány centiméterre lebegnek, úgy, hogy a közöttük járó szereplők könnyen kimozdíthatják, tetszés szerint lökdöshetik, ütköztetik ezeket. Az utca megelevenedik. A katonazenét fokozatosan elnyomja a nagyvárosi utcazaj*

FÉRFI EGY (az előtérben látható zöld zebrán ismerőssel találkozik) Szervusz.

FÉRFI KETTŐ Szervusz.

FÉRFI EGY Hogyan vagy?

FÉRFI KETTŐ Hát ...

FÉRFI EGY Ki vele bátran. Meglátod, megkönnyebbülsz.

FÉRFI KETTŐ (kézállásban) Köszönöm, most már elég jól ...

FÉRFI EGY Nocsak! Mondd, nem szédülsz?

FÉRFI KETTŐ Ezt kérdezhetném én is.

FÉRFI EGY Tőlem? De hát én jól érzem magam meg-szokott helyzetemben.

FÉRFI KETTŐ Nyugodj meg, én is ...

FÉRFI EGY Valóban? Nahát, ez érdekes! Különbözik te tudod

...  
FÉRFI KETTŐ Magam is furcsállom a fordítottágodat.

FÉRFI EGY Én normális vagyok.

FÉRFI KETTŐ Nincs benne semmi különös ...

FÉRFI EGY Kissé valószerűtlen.

FÉRFI KETTŐ Az a lényeges, hogy jól érzem magam! FÉRFI EGY Ennek valóban örvendek. Ólellek ... Visz-lát!

FÉRFI KETTŐ (talpra áll) Viszlát! (Átmegy a bábuk között, visszajön) Tökéletlenebbek vagyunk a méhek-nél, ők legalább zümmögnek. (A zebrán megpillantja a gyászruhás Nő Egyet, szerelmesen végignézi, utána-bámul. Halk, vágyódást kifejező zenei futam)

FÉRFI HÁROM (a színpad bal oldalán áll, a múltat jelző komor épületek előtt. Messziről köszön Férfi Négynek) Ó, van szerencsém! Hogy tetszik lenni?

FÉRFI NÉGY (öregesen cammog) Á, köszönöm, köszönöm!

FÉRFI HÁROM Fogadja szíves jókívánságaimat!

FÉRFI NÉGY Ha meg tetszene engedni ...

FÉRFI HÁROM Kérem, kérem, le vagyok kötelezve! FÉRFI NÉGY Bocsásson meg...

FÉRFI HÁROM Ezer örömmel...

FÉRFI NÉGY És adja át üdvözlétemet a kedves nejeének!

FÉRFI HÁROM (átváltozik öntudatos munkássá, recsegve szól a zebrán elébe kerülő Férfi Kettőnek) Hát hogy vagy, elvtárs? Mit ténferegsz, mint az osztályellenség? Miben sántikálsz? ... Hallja? Húzza ki magát, ifjú ember! Menjünk csak előre rendületlenül... Sikerekben gazdag, jó munkát kívánok élettársadnak is. Legyen méltó elvtársnád az elkövetkező végső harcokban! Na, jó egészséget, elvtársam!

FÉRFI KETTŐ Egészséget! ... *(Elgondolkodva átmegy a zebrán a múltba, onnan visszajön a világos jelen-be. Áll a járdaszélen az autóbussmegállóban. Időn-ként meglódit egy-egy bábút, összeütközteti őket)*

FÉRFI ÖT *(líhegve jön át a zebrán. Áll a busz megállóban, zsebkendőjével törülközik. Aktatáskájából kérvényeket vesz elő, az egyiket sietve átfutja)* A KÖZLEFELVALL IGAZGATÓSÁGÁNAK. Helyben. Alulírott JOOOO Jenő ... lakos stb., születtem stb., személyazonossági igazolványom száma stb., azzal a kéréssel fordulok a tisztelt címzetthez, hogy szíveskedjék számomra sürgősen kiutalni, pont, pont, pont, légköbméter per nap mennyiségű levegőt. Kérem indoklásául felelősségem teljes tudatában kijelentem, hogy élőlény vagyok, és életjelenségeim lényege a sejtekben végbemenő biokémiai folyamatok összerendezettsége. Gerinces és főmélós szülőktől származom . . . Belejavit a szövegbe. Magam is főmélós vagyok, és annyira megszoktam már tudom használatát, hogy nem tudok lemondani a működéséhez szükséges elegendő mennyiségű levegőről. Kérem te-hát az igen tisztelt igazgatóságot, hogy számomra percenként nyolcszor, tizenhatszor vagy harminckét-szer ötszáz köbcentiméteres légvételt engedélyezni szíveskedjék. Mellékelem a következő okiratokat: születési anyakönyvi bizonyítvány hitelesített másolata; orvosi igazolvány arról, hogy főmélósoktól származom, és magam is emlős vagyok; röntgenkép annak bizonyítására, hogy páros tudóval rendelkezem, és mind a jobb, mind a bal tudóm kielégítően funkcionál; saját kezű nyilatkozat, melyből kitűnik, hogy több mint harmincöt, azaz harmincöt éve, kisebb megszakitásokkal levegővel élek; közjegyzőileg hitelesített nyilatkozat arról, hogy a legvégső esetben sem használok majd az államilag engedélyezettnél nagyobb kapacitású vastüdőt; adófizetési bizonyítvány; végrendelet, amelyből világosan kitűnik, hogy elhalálozásom esetén utolsó lehetemet a Központi Levegőfeldolgozó Vállalatra hagyom; nyilatkozat, amelyben azt is vállalom, hogy „a kilehelt széndioxidot, nitrogént, nemesgázokat, port stb. rendszeresen és maradéktalanul visszaszol-gáltatom a KÖZLEFELVALL-nak; munkaalkalmazásomról bizonyítvány, amelyből kiderül, nemhiába szívom a levegőt, tudószerű vizsga eredménye; négy darab harminchétszer harminchétféle miliméteres nagyságú fénykép, ujjlenyomat; továbbá meghosszabbított beszámíthatósági bizonyítvány. Kérem sem mielőbbi jóváhagyásának reményében maradok töretlen tisztelettel. Aláírás stb. *(Táskába dobja a kérvényt, betörtet a bábuk közé, kiverékszi magát, idegesen szól Férfi Kettőhöz)* Tessék mondani, elment már a tizenegyes?

FÉRFI KETTŐ *(elgondolkodva)* A tizenegyes? Erre nem jár a tizenegyes.

FÉRFI ÖT Nem?!

FÉRFI KETTŐ Még sohasem láttam erre felé ilyen jelzésű járművet!

FÉRFI ÖT Régecske várom. Jött már a tízes, a tizen-kettes, a tizenkettes/A jelzésű ... Csak a tizenegyes nem jön...

FÉRFI KETTŐ De hát nem jár erre. A tizenegyes egészen más útvonalon jár.

*Szünet*

FÉRFI ÖT *(reménykedve)* Vajon milyen időközönként jár a tizenegyes?

FÉRFI KETTŐ Gondolom, negyedóránként. Talán húszpercenként? Azt hiszem, mostanában elég rendszertelenül közlekedik.

FÉRFI ÖT Miért?

FÉRFI KETTŐ *(felcsattanva)* Miért?! Miért?! Maga hol él?!

*Csőnd*

FÉRFI ÖT Akkor hát még várnom kell ...

FÉRFI KETTŐ *(idegesen)* Hova akar eljutni?

FÉRFI ÖT A tizenegyes végállomására.

FÉRFI KETTŐ *(tombolva)* Csak hogy itt nem áll meg a tizenegyes! Egyáltalán nem jár erre!

FÉRFI ÖT *(naiwan)* Merre jár?

FÉRFI KETTŐ Nem is tudom... Azt sem tudom, van-e egyáltalán ilyen jelzésű busz ...

FÉRFI ÖT *(a megszállottak makacsságával)* Pedig már elég régóta várom!

FÉRFI KETTŐ Azt ajánlom, ne várjon hiába. Itt nem érdemes ...

FÉRFI ÖT Értem, értem ... De valaki innen bentről azt sűgja nekem... Szóval folyton azt sűgja, hogy még várjak egy kicsit. Hát ha mégis befut? Maga hányasra vár?

FÉRFI KETTŐ A tizenhármast várom. Elég ritkán far...

FÉRFI ÖT Amióta itt állok, egyet sem láttam ...

FÉRFI KETTŐ Mióta vár?

FÉRFI ÖT Tizenennyolc éve.

FÉRFI KETTŐ Tizenennyolc éve?

FÉRFI ÖT Igen. Tizenennyolc éve ...

FÉRFI KETTŐ Akkor hát ... Úgy érzem, nekem lehet több okom a türelmetlenkedésre.

FÉRFI ÖT Türelmesnek kell lennünk. Tudja, manapság minden semmisségért olyan könnyen elveszítik a fejüket az emberek ...

FÉRFI HAT *(hátról jön két kőtáblával. Az egyiket NE HÜLYITS! a másikon NE BUTÍTS! felirat áll. Átverékszi magát a tömegben, az előtérben feje fölött megforgatja a táblákat)* Ide figyeljete, emberek! Ide figyeljete, emberek! *(Mondja, kiáltja, ordítja. Nem figyelnek rá. Újból próbálkozik, zihálva, sírva, vinyonyogva küszködik, hiába. Forgatja teljes erejéből a táblákat, de nem vesznek tudomást róla. Mérgében összecsapja a kőtáblákat, amelyek darabokra törnek)* El innen ...

*Orgonazene hallatszík*

EGY HANG Már megint, fiam. Enedik Mózes!

*Az orgonazene felerősödik. A gyászruhás nő átsétál a zebrán, Férfi Kettő megbámulja. Kavarodás a színpadon. A felerősített rádió hangjára mindenki megmerevedik*

BEMONDÓNÓ A fokföldi külügyminiszter ma nem vacsorázik. A Felsőgyepürágó Távirati Iroda a hírt egyelőre még nem erősítette meg.

*Mozdulnak a szereplők, ütköztetik a bábukat, majd hirtelen újra megmerevednek*

Pistike ebéden vett részt. Jelen voltak apukája, anyukája szülői minőségükben, és Pistike húga testvéri minőségében. Pistike apukája pohárköszöntőjében többek között a következőket mondotta: „Na, hogy ityeg a fityeg?” Pistike csuporköszöntőjében kifejezte meglegedését, és közölte óhaját, miszerint kardiális légkörben szívesen elfogyasztana egy csupor kakaót. A tárgyalások késő délután is folytatódtak.

*Kavarodás a színpadon*

Sellőt, Kocsis Mihály fuvaros deresét azonnali hatállyal magasabb munkakörbe helyezték, miután tegnap estefelé, söderszállítás közben, eddig ismeretlen okból kidőlt mellőle Vidám, Kocsis Mihály sarga kancája. Sellő főigazgatói beiktatására ma délelőtt került sor. Vidám megnyúztatásáról később intézkednek.

*Kavarodás*

Piroska a holnap reggeli utolsó autóbusszal indul látogatásra nagymamájához a kiserdei tanyára. Mint tudjuk, Piroskát erős szálak kötik vagy fűzik az erdei öreglányhoz, aki csak egy a kislány két nagy-ma-mája közül. A látogatás máris nagy érdeklődést váltott ki hetedhétországban és a farkasok között.

*Kavarodás, farkasüvöltés, csámcsogás*

Ma újra összeülnek Földkerekségen Micu Ioan, Little John, Malinkov Ivanovics, Klein Johann, Petit Jean,

Poco Juan, Piccolo Giovanni, Mic Ion (volt Stein), Kicsi Jancsi (volt Ricsi), Kis János, Malgranda Johano és sok más kisember. Összejövetelük célja ez alkalommal is az, hogy ha lehet, ne legyenek szanaszét, hanem együtt, mivelhogy komoly szándékuk szerint mégis elhordják azt a hegyet a zsebkendőjük négy sarkában ...

#### Kavarodás, hisztérikus hangulat

FERFI HAT *(bejön valamilyen rendőrhűbában, gumi-bottal. Éles sípszavára kiürül Ja színpad, a bábuk is eltűnnek Féknyikorgás, felemelt kézzel megállítja Férfi Kettőt)* Kérem az iratait!

FERFI KETTŐ Tessék?

FERFI HAT Egy kis ellenőrzést végzünk. No, lássuk csak a jobb elsőt? Működik. És a bal index? Na, igen. És a ... Ez iás megy. Hát a féklámpák? *(A képzeletbeli kocsi háta mögé kerül)* Rendben. Fizet egy ötvenest!

FERFI KETTŐ De miért?

FERFI HAT Piszkos a számtáblája.

FERFI KETTŐ Tényleg?

FERFI HAT Tényleg. Két pötty van rajta. Tehát piszkos.

FERFI KETTŐ Az nem piszkos ...

FERFI HAT De piszkos!

FERFI KETTŐ De nem!

FERFI HAT De igen! Fizet vagy jegyzőkönyveljük? FERFI

KETTŐ *(mérgeledik)* Fizetek. *(Pénzt ad át)* De

tudja meg, hogy ön egy szemellenzős falusi bivaly!

FERFI HAT *(angyali nyugalommal)* Hatósági közeg sértegetéséért fizet még ötszázat.

FERFI KETTŐ *(idegesen)* Mennyit? Azt a mennydörgös...

FERFI HAT Minden sértéssel tovább nő az összeg. FERFI

KETTŐ Igen?! Hát akkor kérem, szóljon két-

ezernél! Hogy az a rézfánfütyülő, keresztszemes csal-

fa ... Vaddisznó!

FERFI HAT Stop! Kétezer.

FERFI KETTŐ Írja meg a jegyzőkönyvet. Legalább jól kitomboltam magam.

FERFI HAT Kedves egészségére!

FERFI KETTŐ Micsoda?! Nahát! Válgék az ön egészségére is.

Látom, ön egy jovialis alak ...

FERFI HAT Ha nem feltétlenül muszáj, most már ne sértegetsen, mert a továbbiak már az ügyészségre tartoznak!

FERFI KETTŐ Ellenkezőleg! Szeretem önt.

FERFI HAT Nem csúfságol?

FERFI KETTŐ Dehogy. Komolyan mondom ... FERFI

HAT Tényleg?

FERFI KETTŐ Tényleg.

FERFI HAT Tudja mit? Adjon egy törlőrongyot, eltüntettem azt a két pöttyöt a számtábláról.

FERFI KETTŐ *(nyújtja a zsebkendőjét)* Tessék. De van egy kikötésem!

FERFI HAT Ki vele.

FERFI KETTŐ Szolgálat után igyon meg velem egy sört ...

FERFI HAT Na de ilyet? Tudja mit? Jöjjen el hozzánk szüretre!

FERFI KETTŐ Szívesen. Mondja, szeret sakkozni? Majd én megtanítom!

FERFI HAT A feleségem kitűnő pacallevest főz ... FERFI

KETTŐ Édesanyám almáspitéjével várjuk ... FERFI HAT

Nekem szóljon, ha bajba kerül... Most

pedig eltépem a jegyzőkönyvet!

FERFI KETTŐ Hálásan köszönöm. A pöttyök látszanak még (a számtáblán?)

FERFI HAT Ragyog a számtáblája.

FERFI KETTŐ Akkor talán visszaadhatná azt a negyven lejt?

FERFI HAT Természetesen. Tessék. *(Visszaadja a pénzt)*

FERFI KETTŐ Kösz. És viszlát!

FERFI HAT Erőt, egészséget! És kézcsókom az édes-anyjának ... *(Kimegy)*

FERFI EGY *(bejön, a zöld zebrán találkozik Férfi Kettővel)* Szervusz! Szervusz, öregem! Milyen jó, hogy találkoztunk ... Rohanunk, rohanunk, és közben el-

repül a fiatalságunk. Ó, boldog idők! Emlékszel, ami• kor császárkörtét loptunk a sánta suszter ablak alatt fájáról, és szobájából kihallatszott a vekker ketyegése. És amikor kimásztunk az ablakon a Frici bácsi föld-rajzóróján, és leereszkedtünk a villámhárítón, és a1 öreg utánunk kiáltotta: „Gyere vissza, te kicsi hülye marha! Még leesel!” Szívből ordított az öreg. És • visszaszolgált. „Nem megyünk, mert unjuk a fizimis• káját!” A szemébe mondtad. Te mindig a szemünkbe mondd az igazságot. És akkor az osztály röhögött. És mi mindig röhögünk, amikor jópofa vagy. Tudod hogy szomszédok lettünk? Egyszer majd átmegyél hozzád egy kis beszélgetésre, iszunk valamit ... DE most megyek. Rohanok, mert várnak ...

FERFI KETTŐ *(megfogja Férfi Egy mellén a ruhát)* Idé figyelj, Vöcsök! Nem jössz át hozzánk! Erted! Nem jössz! Már hetedik éve szomszédok vagyunk, eddig sem jöttél. Mert eszed ágában sincs lealacsonyodni hozzám. Ez az igazság. Főnök vagy. Nincs mit tárgyalnunk egymással. Hozzátok ricsajos társaság jár és 'az üres üvegeket ládászámra viszi a bejárónő. Er pedig szombatonként sakkfeladványokkal szórakozzr tévénézés közben. De nincs szükségem a társaságra. Maradj zabáló, piáló, handabandázó világodban! Különben sem velem loptad a császárkörtét, hanem valaki mással, aki hozzád hasonlíthat. Üresfejű, ragadós nyálás és hájas alak lettél. Ha ezek után valamivel vigasztalni szeretnéd magad, tudd meg, hogy egy vagy a sok közül...

*Gyors egymásutánban párok jelennek meg a zöld zebrán. Az ellentétes oldalra igyekvők megmerevednek amíg a párbeszéd elhangzik, aztán folytatják útjukat, a stafétázást*

NŐ KETTŐ Pá, Mancika. Milyen jól néz ki! És mit csinálnak aranyos gyerekei? És a férje még mindig olyan sokat dolgozik? Jaj, annyi a gondom, hogy ki sem látszom belőle. Most festettünk, a nappaliban bútort cseréltünk.

NŐ HÁROM Hagyja abba, kedves Nagyné! Ugyanis hányingerem van. Mondtam már, hogy a férjem nem főnök, még a lakóbizottságban sincs benne. Ami pedig engem illet, látom a tükörben, hogy hervadok. A gyerekeimről sem mondhatok sok jót. Nem különösen szépek, és nem is okosak. De legalább nem kétszínűek, mint maga, kedves Nagyné! Azt hiszi, nem tudom, hogy mi mindent mondott rólam Vargánének? Tudom, mert Vargáné mindent elmondott! Szóval, kedves Nagyné, maga szerint én egy nyüzött macska vagyok?! No, ne vágjon már olyan szerencsétlen képet, még megsajnálom! Maga ... tehén!

FERFI HÁROM *(a járda széléről)* Tisztelettel köszön-telek! Hallom, jól odamondtál a barátunknak a múlt-kor. Kemény voltál, de igazságos. Mondtam is a feleségemnek: „Nézd ezt a rendes, csendes, gerinces, talpig becsületes embert! Kevés hozzá hasonló szaladgál, küzd, vívódik, kínlódik a mi időnkben! Szeretnék hozzá hasonlítani.”

FERFI KETTŐ *(szelíden, fojtottan)* Hiábavaló próbálkozásod lenne, mert mindenki talpnyalója vagy, mint-ha egész életedben nyilvánosházi szolgálatra készül-nél. De el ne hidd magad, kívánatos nem vagy. Sőt ...

FERFI NÉGY *(a szembejövő Nő Négynek kezét csókol, néhány lépést sétál vele, aztán a közönség soraiból rámutat valakire)*

Figyeld ezt a kicsi szökét. Azt a szomorú szeműt, mellette azzal a nyurga palival. Mit gondolsz, ki ő? El sem hiszed, az egyik kollégám felesége. Az ,a nyurga pali pedig a kollégám főnöke. Na, mit szólna hozzá?! Micsoda erkölcsök?!

NŐ NÉGY Te pedig a kontyos gépirónódhöz járogatsz, és a barátommal is kikezdtél, amikor kiszálláson voltam. Te beszélpsz itt erkölcsről! Te hímrinyó!

FERFI ÖT *(sétálva jön Férfi Hattal)* Kérlek, üljünk le valahol egy percre. Annyi mondanivalónk van egy-másnak! ...

FERFI HAT Tévedsz! Mindenki tudja már, hogy besúgó vagy! Nem is tudom, miért nem mondtam eddig ezt a szemedbe. De most mondom: rongy alak vagy!

*Megbolydul a színpad, leereszkednek a bábuk, a zebrán átmegy a gyászruhás nő, fekete, bő köpenyben. Fér f Kettő szomorúan néz utána*

KISLÁNY *(átfurakodik a bábuk tömegén, játékosan viselkedik. Hirtelen megkomolyodva Férfi Kettő elé áll)* Pistike szeretne cibálni a lányok haját!

FERFI KETTŐ *(gondolataiból felriadva)* Micsoda?!

KISLÁNY Talán még a fiúkat is megcibálná! FERFI KETTŐ Tényleg?

KISLÁNY Bizonyára mindenkiét ...

FERFI KETTŐ *(idegesen)* Honnan tudod?

KISLÁNY Látom rajta ...

FERFI KETTŐ Hogyan?!

KISLÁNY Furcsán viselkedik.

FERFI KETTŐ Mit csinál?

KISLÁNY Mondom, hogy furcsa!

FERFI KETTŐ *(értetlenül áll, kívár)* Na, ne árulkodj! KISLÁNY Nem árulkodom.

FERFI KETTŐ Nem?

KISLÁNY Megbízhat ezzel a munkával.

FERFI KETTŐ Nocsak!

KISLÁNY A kötelességem teljesítem!

FERFI KETTŐ Tudod mit? Menjél szépen játszani! KISLÁNY Jó. De most írjam le, amit Pistiről tudok? Vagy ráér azután is?

*Férfi Kettő elképedve áll, és néz a tömegben eltűnő lány után*

FERFI EGY *(újságokkal megrakodva beszalad)* E ... lőre! El ... öre! Elő ... re! E ... *(Lapot ad Férfi Kettőnek, aki az újságot böngészve kiballag a színpadról)* Elő ... elő ... előre! *(A vasúti kocsni lépcsőjére ül, maga elé teszi az újságcsomót)* Amikor a fejlődés magasabb fokán minden lépésünket törvény szabályozza majd, a helyi lapokban a következőkhöz hasonló tudósításokat olvashatunk. *(Felvesz a földről egy lapot, kitergeti)* Itt van! „Úrkovácsok József, negyvenhat éves úrkovácsmester ellen a családi élet zavartalanságát és szilárdságát veszélyeztető többrendbéli merénylet vádjával eljárást indított a helyi törvényszék. Bbizonyosodott, hogy az elmúlt évben Úrkovács József öt kiskorú gyermekét és feleségét egyetlenegyszer sem vitte moziba, múzeumba, cukrászdába, kirándulásra, sétára, sörkertbe, de még a szokásos ünnepi felvonulásokra sem. A vétkes bevallotta, hogy családja körében évek óta nem ünnepeltek senkit, a születésnapokat és a névnapokat állítólag akaratlanul el-hanyagolta, ajándékokkal senkinek sem kedveskedett, feleségét és gyermekeit még csak nem is verte, sőt kutyába sem vette őket. Ilyenformán Úrkovácsok családi élete lazult, a közösségi szellem majdhogynem felbomlott, a gyerekek árulkodtak egymásra, csúnyán beszéltek a szülőkkel, Úrkovácsné titokban keserű könnyeket hullatott. Mentiségére a vádlott elmondta, hogy munkahelye lakhelyétől távol van, szabadidejének nagy részét fölemésztí az ingázás. A tanúk, Hold-szabó Márton és Úrmészáros Lázár vallomása alapján kitudódott, hogy Úrkovács József munkából jövet, naponta beugrik néhány stampedli pálinkára Mizella Gizella holdközponti bájába. A vádlott ennek ellené-re kijelentette, hogy nem tartja magát bűnösnek, mert sokan mások különféle osztályokat, részlegeket, rétegeket, évfolyamokat, munkacsoportokat, iskolákat, óvodákat, szakosztályokat, de színjász csoportokat, olvasóköroket, bélyeggyűjtő klubokat, valamint egyéb, a családnál nagyobb közösségeket züllesztettek szét és szüntettek meg a történelem folyamán, mégis büntet-lenül éltek, amíg meg nem haltak. A bíróság átlátott a szítán: Úrkovács József újból megpróbált vádlottból vádlóvá válni, ami nyilván nem sikerült. Elnyerte méltó büntetését: másfél évi otthonülésre ítélték. Fel-lebbzését a Legbismőbb Bíróság valószínűleg elutasítja. Mivel úrkovács József büntetésének teljesítését már lapzártakor megkezdte, családja életének szilárdságát ezentül nemhogy fenyegetni fogja, hanem éppen ellenkezőleg, erősíteni lesz kénytelen a garázda családfő.” *(Elmenőben, a lapokat rendezve)* Ma még távol állunk a fejlettség ilyen magas fokától, de azért

ne csüggedjünk. Reménykedésünk nem alaptalan: élünk, és majd meglátjuk! *(Hóna alá csapja az újság-köteget, indul kijelé, közben osztogatja a lapokat a vele szembejövőknek)*

NŐ KETTŐ *(az újságot lobogtatva)* Könnyű magának! FERFI KETTŐ *(legyintve)* Persze, hogy könnyű nekünk ...

FERFI HÁROM Könnyű a dolgunk: éppen csak élnünk kell! NŐ HÁROM Mondjuk, éljünk közép-európai módon, közép-európai időszámítás szerint. Hát nem mindegy, hol számláljuk perceink?

FERFI NÉGY Élünk, miként szüleink, nagyszüleink, dédszüleink, szépszüleink ... *(Hangot váltva)* Ahogyan a negyvennyolcas honvéd, az Amerikába kitántorgó, az Isonzót megjárt, a Don-kanyart megért, a Szibériát látott ... *(Újból hangot váltva)* Ahogyan az elfelejtett, az ismeretlen, az élehetetlen ...

FERFI ÖT Élünk Kis Jánosként, Nagy Jánosként, Kovács Jánosként, Szabó Jánosként...

NŐ NÉGY *(ugyancsak újsággal)* Kis János kisember volt. Suszterként kereste kenyerét. *(Tanítónősen)* Ha nem volt mit dolgoznia, lyukas fogát piszkálta, újságot olvasott, politizált. Később munka közben is politizált ... Aztán hősi halált halt az első világháborúban. A másodikban is hősi halált halt. Készül a harmadikra ...

KISLÁNY *(táblával, amelyen cirkaalmas betűkkel ez áll: AZ ÉLET SZÉPI)* Mindnyájan tökéletes életet élhetünk példaképünk hasonmásaként. Miközben mi is példa-képpé válunk. Egyszerű a számítás : példaképer példaképet adunk ... Legfennebb itt-ott marad valami utánunk. *(Hirtelen átfordítja a táblát. Leolvashatóvá válik)*

PÉLDAKÉP —

PÉLDAKÉP

ÉN

NŐ EGY FEKETE KÖPENYBEN *(szomorúan)* Nagyokosok szerint a maradék elhanyagolható ...

*Megbolydul a színpad. A szereplők és a statiszták körbejárják a táblát tartó Kislányt, aztán átverekszik magukat a bábuk tömegén. Fokozatosan sötét lesz. A stilizált, nyitott kocsira esik a reflektor erősödő fénye, mi-közben kiürül a színpad. Nő Egy fellép a vasúti kocsni lépcsőjén, lassan lépegetve végigjárja, és eltűnik benne*

FERFI KETTŐ *(tétován felkapaszkodik a vasúti kocsiba, lassan minden fülkénél megáll, benéz. Az egyiknél valamivel hosszabban időz, félretolja a fülke ajtaját, belép)* Hova ülünk? *(Választ nem várva lehuppan az egyik ülésre)*

*Mögötte láthatóvá lesz a hasonmása, aki ugyanúgy öltözve, Férfi Kettőhöz hasonló mozdulatokkal belép a fülkébe, és vele szemben foglal helyet. Tükörjáték következik. Hajgázítás, fntorok, bajuszpedrés, szemüveg-törlés stb. Egyszerre felemelkednek az ülésről, és szögletes mozdulatokkal az ablakhoz lépnek, lehúzzák*

No!

HASONMÁS *(kivárva)* No!

FERFI KETTŐ Ginillatú a levegő.

HASONMÁS Valóban ginillatú.

*Mélyen belélegzik a levegőt a robogó vonat ablakából. Fények villódnak, halk zene festi alá a robogást. Sötét árnyként elvonul a hátuk mögött végig a folyosón a kalauz. A zenében szagattott, disszonáns hangok jelzik ezt. Férfi Kettő és hasonmása riadtan követi tekintetével a titokzatosságot hordozó árnyékat. Hasonmás igazít ruháján, lakajos biccentéssel kilép a fülkéből, majd rövid terepszemle után visszatér. A továbbiakban végig kimért és feszes gesztusokkal vívják szópárbajukat*

A kalauz egy nő.

FERFI KETTŐ Egy nő? Na és mit mondott?

HASONMÁS Semmit.

FERFI KETTŐ Semmit?

HASONMÁS Semmi érdekeset.

FERFI KETTŐ Ön mit kérdezett?

HASONMÁS: Kérem, én megkérdeztem : mitévők legyünk?  
FERFI KETTŐ Elmondta, hogy nincs helyjegyünk?  
HASONMÁS Természetesen, uram. Azzal kezdtem: be-  
vallottam, nincs helyjegyünk.  
FERFI KETTŐ Na és ő mit mondott?  
HASONMÁS Azt, kérem, hogy az ilyesmi gyakran elő szokott  
fordulni.  
FERFI KETTŐ Ezt mondta?  
HASONMÁS Ezt, uram!  
FERFI KETTŐ Hm ... Kétségtelenül igaza lehet a ka-  
lauznőnek, nem gondolja?  
HASONMÁS Természetesen, kérem.  
FERFI KETTŐ Remélem, szólt arról, hogy önhibánkon kívül...  
Mérthogy minden helyjegy elkelt. Szóval, mert nem  
jutottunk hozzá ...  
HASONMÁS Nyugodjon meg, kérem, pontosan leírtam azokat  
a körülményeket, amelyek következtében jelenlegi  
kellemetlen helyzetünk előállt.  
FERFI KETTŐ Biztosítom önt, teljesen nyugodt vagyok.  
HASONMÁS Uram, távol áll tőlem, hogy kételkedjem jó  
idegállapotában.  
FERFI KETTŐ Ezt jólesik hallanom.  
HASONMÁS Tehát akkor minden rendben?  
FERFI KETTŐ Igen.  
HASONMÁS Igen?  
FERFI KETTŐ Illetőleg nem! Dehogyan ... Meg kellett volna  
említenie a kalauznőnek, hogy mi szívesen át-mennénk az  
étkezőkocsiba, amennyiben helyjegy nél-kül itt tovább nem  
tartózkodhatunk.  
HASONMÁS Természetesen ezt is megemlítettem. FERFI  
KETTŐ Nagyszerű, uram. Nagyszerű. Ön bele-  
lát a gondolataimba. Mondja csak, erre ő mit mon-  
dott?  
HASONMÁS Semmit.  
FERFI KETTŐ Semmit?  
HASONMÁS Igen. Vagyis azt, hogy természetesen át-  
mehetünk.  
FERFI KETTŐ Jó, jó, de mi lesz a csomagjainkkal?  
HASONMÁS Mi legyen, uram?  
FERFI KETTŐ De hát nem említette, hogy mi legyen a  
csomagjainkkal?!  
HASONMÁS Kicsoda, uram?  
FERFI KETTŐ Hát ... a kalauznő!  
HASONMÁS A kalauznő? Hová gondol, uram? A kalauznő  
nem mondott semmit.  
FERFI KETTŐ Kétségbeejtő. De hát nem kérdezte, itt  
hagyhatjuk?  
HASONMÁS Ugyan már, uram, ne tartson gyerekeknek.  
Persze hogy megkérdeztem!  
FERFI KETTŐ Na és mit válaszolt?  
HASONMÁS Azt, hogy itt hagyhatjuk, valamelyik kupéban.  
FERFI KETTŐ Biztos, hogy ezt válaszolta? HASONMÁS  
Remélem, ön nem kételkedik bennem? FERFI KETTŐ  
Bocsásson meg, kérem, nem volt szándékomban önt  
megsérteni.  
HASONMÁS Nem sértődtem meg, uram. Nem szokásom.  
FERFI KETTŐ Remek. Ön nagyon tetszik nekem ...  
HASONMÁS Iksz.  
FERFI KETTŐ Persze. Tehát ön nagyon tetszik nekem, Iksz  
úr. Mondja, Iksz úr, de arra kérem, lehetőleg őszintén  
válaszoljon ...  
HASONMÁS Kérem, nem értem, miért kételkedik ön  
bennem?!  
FERFI KETTŐ Ugyan ,már, dehogyan kételkedem önben,  
kedves uram. Egy pillanatra sem engedhetem meg  
magamnak ezt a hibát. Csupán arra szeretném meg-kérni,  
hogy alaposan meggondolt választ adjon a következő  
kérdésemre.  
HASONMÁS Állok rendelkezésére.  
FERFI KETTŐ Ipszilon.  
HASONMÁS Igen, igen, Ipszilon úr. Tehát állok ren-  
delkezésére.  
FERFI KETTŐ Szóval ... hogy is mondjam? Ön, kedves Iksz  
úr, itt hagyná-e ebben az utazófülkében a poggyászát? Ön  
nyugodtan vacsorázna odaát az étkező-kocsiban?  
HASONMÁS Uram, kérdése megfogalmazásából követ-  
keztetve, ön tagadást vár tőlem?

FERFI KETTŐ Igen.  
HASONMÁS Rendben van. Akkor hát legyen. FERFI  
KETTŐ Tehát nem?  
HASONMÁS Nem. Remélem, ön tisztában van a követ-  
kezményekkel.  
FERFI KETTŐ Természetesen, uram.  
HASONMÁS Rendben van. Akkor hát menjünk! FERFI KETTŐ  
Természetesen, nem maradhatunk itt tovább.  
HASONMÁS Nem maradhatunk.  
FERFI KETTŐ Apropó. Szólt ön erről a nőnek?  
HASONMÁS Egy szót sem, uram.  
FERFI KETTŐ Nagyon helyes, határozottan helyes. Hát  
akkor menjünk, kedves Iksz úr!  
HASONMÁS Induljunk, uram!  
FERFI KETTŐ ...Tudja mit, menjen előre, uram. Én inkább  
maradnék.  
HASONMÁS De hát kedves Ipszilon úr, miért ? Mi történt?  
FERFI KETTŐ Semmi, uram. Abszolúte semmi. HASONMÁS  
Akkor hát hogy gondolja? . . . Miként me-  
hetnék egyedül? Ön nélkül sehova sem mehetek, ked-  
ves ... bocsásson meg ...  
FERFI KETTŐ Ipszilon a nevem, uram!  
HASONMÁS Igen, persze, Ipszilon. Hát, kedves uram, meg  
szeretném önt kérni valamire.  
FERFI KETTŐ Tessék, uram. Kérjen egészen nyugodtan.  
Állok rendelkezésére.  
HASONMÁS Úgy gondolom, kérésem nagyon is természetes.  
FERFI KETTŐ Ki vele, uram!  
HASONMÁS Kérem, engedje meg, hogy továbbra is önnel  
maradjak.  
FERFI KETTŐ Uram, kérése örömmel tölt el. Mi sem  
természetesebb, együtt fogunk maradni.  
HASONMÁS Hát lehet? ...  
FERFI KETTŐ Azt hiszem, nincs akadálya ...  
HASONMÁS Hát akkor . . .  
FERFI KETTŐ Kifogástalanul érzem magam, kedves Iksz úr!  
HASONMÁS Én is, kedves Ipszilon úr! Valóban kifo-  
gástalanul érezhetjük magunkat.  
FERFI KETTŐ No, ez rendben van. *(Feláll, az ablakhoz lép)*

*Közben társa eltűnik a háta mögött. Nyugodt léptekkel leszáll  
a vonatról, lassan átmegy a színpadon. Közben a gyászruhás  
Nő Egy rendre kikapcsolja a villanyt az utazófülkékben. A  
vonatkattogás hirtelen felerősödik, majd szabálytalan  
kihagyásokkal fokozatosan halkul. Az utcát ellepik a bábuk,  
amelyek között nyugtalan emberek sürgőldönek. Rendre, Fér f  
Kettő kérdéseire, felbukkannak a tömegből, és sorba állnak a  
buszmegállóban*

*Újságot olvas a buszmegállóban, időnként felnéz, szól  
valakihez a tömegben) Mit gondol, ki a levegő? FERFI  
EGY Az egyik földalatti titkos szervezete .. VÓ KETTŐ A  
nagyhatalmaké!  
E'ÉRFI HÁROM A magasságos atyaüristené!  
E'ÉRFI KETTŐ Kötött-e már életbiztosítást? Olcsónak vagy  
tulfizetettnek találja a saját életét? Mennyiért adná oda az  
életét? Utolsó ára?*

*Vem kap választ, az emberek elfordulnak tőle*

*Mennyiért vásárolna örök életet? Fél királyságért? Tartós  
eszméi közül azért, amelyben legalább három évtizede hisz?  
A fél lábát odaadná érte?*

4. szereplők a bábuk mögé húzódnak Mit

gondol, mi a lélek mértékegysége? :send

*(A háta mögött sorakozókhöz fordul) Mi jut eszébe két, azaz  
kettő négyzetméter földterületről?*

ÉRFI EGY Petrezselyemágyás. \tŐ  
KETTŐ Sirhely.

FÉRFI HÁROM Jövő.  
FERFI KETTŐ (a *közben újra előmerészkedő emberekhez*)  
*Mitől fél leginkább?*  
NŐ HÁROM A kutyaharapástól.  
FERFI NÉGY Az ejtőernyős ugrástói.  
FERFI ÖT A történelem kerekétől...  
NŐ NÉGY Ép fogaim kihúzásától.  
FERFI HAT Mérgezgáziányos időszakban a gázkamrától ...  
FERFI KETTŐ (elsétál a sor mellett, visszanéz az utol-sóra)  
*Mit szeretne ,mindenáron tudni?*  
FERFI HAT Miért véges az élet?  
NŐ NÉGY Mikor jön már a busz?  
FERFI ÖT Ki nyeri kétezerben a megyei focibajnokságot?  
NŐ HÁROM A tordai pogácsa receptjét ...

*Megbolydul a színpad, a szereplők megrohanják a kocsi, fűrtökben lógnak rajta*

FERFI KETTŐ (a *gyurakodó tömeghez*) *Kit szeretne igazán megbüntetni?*  
NŐ KETTŐ (a *tömegből, dühösen*) *A pákosztos macskát!*  
FERFI NÉGY (*gyűlölettel*) *A harmadik világháború fő-szervezőjét!*  
NŐ NÉGY (*falusiasan*) *Hűtlen szeretőmet!*  
FERFI HÁROM (*káromkodva*) *Az Istent!*

*Elmegy a busz. A lemaradottak körbeveszik Fér f Kettőt, tanakodnak*

FERFI KETTŐ *Érdemes-e nyitott szemmel koromsötét-ben rohanni? !*

*A csapzott, lihegő emberek kiszolgáltatottan állnak. Lassan összeszedik magukat. Egyre gyorsabban válasszolnak a kérdésekre*

Ha válogathatna a kinszenvedésekben, mit vállalna a legszívesebben?  
FERFI EGY *Hátamból szíjat hasítsanak!*  
NŐ KETTŐ *Hatóság gyűlést!*  
FERFI HÁROM *Tiltsák meg, hogy gondolkozzam!* FERFI KETTŐ *Biztos abban, hogy egyszer majd meg-értik egymást az emberek?*  
NŐ HÁROM *Egészen biztos ...*  
FERFI NÉGY *Nem egészen biztos.*  
FERFI HÁROM *Rendőrbiztos!*  
FERFI KETTŐ *Barátai közül kit részesítene előnyben?* NŐ NÉGY *Aki tudja, hogy meg fog halni.*  
FERFI NÉGY *Aki nem akarja tudni, hogy meg fog halni.*  
FERFI ÖT *Akinek már minden mindegy.*  
FERFI KETTŐ *Mit kérdeznék még önmagától?* FERFI HAT *Szeretem a hajnalt délben?*  
NŐ NÉGY *Hány még a harminckettő?*  
FERFI HÁROM *A melle kék?*

*Körbeveszik Fér f Kettőt, várnak tőle valamit*

FERFI KETTŐ *Megmondanád végre igazából, hogy hogy vagy?*

*Katonazenekar vonul a színpalak mögött, kihívóan ríoltozik egy kört, a nagydob agysértően hangos*

FERFI EGY (*spárgán nemezpapucsot húz maga után. Előrejön, a közönséghez szól, suttozást mímelve ordít*) *Van egy félcipőforma hegedűm. Varrott, rámás, fekete lakkcipő, rajta apró lyukakból kialakított cikornyás rajzú díszítés. Az orra lapos és egyenes. Innen indulnak ki a hürok, melyeket a cipő talpába mélyített rézcsavarokkal lehet megfeszíteni, amikor hangolni kell a hegedűt. Hegedűm héthüros. A hürokat megkettőzi a kitűnő lakkozott bőrből kialakított tükör, amely átlagos lábfejhosszúságú. A hegedűláb nem a cipőben van, hanem a csat szerves része, különben csupán dísz. Mivel hegedűm inkább cügos cipő, hegedűkulcsot nem szükséges hozzá használnom. Megelégszem a cipő hegedű voltával: ugyanis járni benne nem lehet, mert egyik lábamat sem tudom beledugni ebbe a cipőbe, megakadályoznak ebben a magas hangolású*

hürok. Ha jól begyantázott vonómat végigtáncoltatom a hürokon, tudom, nagy sikerem volna. De hát annyira féltem a hangszerelem, hogy állandóan csattal zárható nemezpapucsban tartom. (*Hátratekint a nemezpapucs-ra*) *Es minden eshetőségre számítva este kikészíték mellé egy térdig érő, piros cipőkanalat ...*

*Hangját elnyomja a katonazenekar vonulása. A színpad-lak mögött vonulnak, miközben hangolnak, kihívóan ríoltozik a kört, és keményen munkálkodik a nagydobos. Lassan kiürül a színpad. Félhomály. Szellentésekhez és fékcsikorgásokhoz hasonló zajok közepette éles fény gyűl a trolibusz belsejében*

FERFI KETTŐ (*leszáll a trolibuszról, indul a zebra felé. A túloldalon feltűnik a gyászköpenyes nő. Felerősödik a vágyódást kifejező zene*) *Legyen a feleségem ... NŐ EGY (hirtelen leveti gyászköpenyét, a földön húzza, később a karjára kapja. A nő, amennyire csak lehet, meztelen) A nevem Rózsi ...*

FERFI KETTŐ *Szép vagy, mint a hold, tiszta, mint a nap, úgy látszol, mint egy hajnal. A te szemeid galambok a te fátyolod mögött, a te hajad hasonló a kecskék nyájához, a te fogaid hasonlóak a megnyírt juhok nyájához, melyek fürdőből jönnek, és mind kettősöket ellenek. Mint karmazsin cérna a te ajkaid, liliomok, melyekről csepegő mirha foly. Beszéded kedves, és mint pomagránátnak darabja, olyan a te vakszemed a te fátyolod alatt. A te két emlőd olyan, mint két vadkecske, egy zergének kettős fia, melyek a liliomok közt legelnek, szerelmeid jobbak a bornál, méz és tej van a te nyelved alatt, inyed edességek. Olyan vagy, mint a berekesztett kert, a belefoglaltatott forrás, a bepecsételt kút. Orcád hasonlatos a drága füvek táblájához, kezeid aranyhengerek topázba foglaltatva, tested elefántcsontból való mű, zafirokkal megrakva, márványoszlopokkal tiszta aranytalpakra fundálva. Mindenestül fogva kívánatos vagy ...*

NŐ EGY (*édesen mosolyogva*) *Te is jó vagy nálam ...*

*Egymásba karolnak, és lassan indulnak a színpad mélye felé. Hirtelen éles fény. Megtelik a színpad emberekkel, hangoskodó lakodalmi hangulat. A színpalak mögött együtttérzőn működik a katonazenekar. A tömeg „elnyeli” a fiatal párt. A ricsaj csúcspontján kimerevedik a kép*

*Gyors függöny*

## MASODIK RÉSZ

*A színpad előtere mögött függöny, amelyen ipari táj rajza látható. Munkások, munkásnők jönnek csoportosan, beszélgetnek, vitatkoznak, nevetnek. Kora reggel, félhomály*

FERFI EGY (*kilép egy csoportból, néhány percre magára marad, vallomásos hangulatban próbál számot adni életéről*) *Anyám világot teremtett körém, nekem adta érzékenységének felét, ráadásul pedig az előttem álló egész életet. Egy darabig fogalmam sem volt, mit kezdjek velük. Végül, mit tehettem, besoroltam ismertető-jegyeim közé. Élek. És nyilvánvaló, hogy ebbe fogok egyszer majd, talán szépen, belehalni ... Aztán egy hamuszínű napon, amikor éppen időmilliomosnak hittem magam, elővettem érzékenységemet, hogy ki-hegyezzem és levelet írjak vele. Sikerülhetett a dolog, valamiféle titok lüktethetett a szövegemben. Ha akkor valamivel jobban odafigyelek, feltalálom a kvarcórát! — Nem küldtem el a levelet. Már nem is tudom, ki-nek írtam. Talán az egyik macskaszemű lánynak? Talán ... Azóta is a befejezetlenség a legfőbb jellem-vonásom. — Befejezetlen gondolatokat szülök. --- Többször is belekezdtem egy mindent elsőprő felhaborodásba, amitől megtisztul gaz élet, kivirul az igazság, a bectelenség elszápad, a szemfényvesztő hazugság műzeumba kerül. — Egyszer már majdnem ellene szavaztam egy nyilvánvaló marhaságnak. Végül ez a munkám is befejezetlenül maradt. De majd folyta-*

tom ... Belekeztem már egy mindenkit felrázó ordításba, a világ megváltásába és egy kiadós pofba, amit örökké piszkálódó-áskálódó munkatársamnak szánok. Hozzákezdtem a tőlem telhető legnagyobb megvetéshez, amit a körülöttünk settenkedő besűgők már rég megérdemeltek. Némileg előkészültem a szókimondás-ra. Ez is beindul egyszer ... Egyszer majd pontot tesztek leveleim végére. Írásaimat, beadványaimat, kér-vényeimet, jelentéseimet, leleplezéseimet, fellebbezéseimet befejezem. Visszafelé tekintve is előre megyek, sokdioptriás szemüvegesen és tapasztalataim látszövén át figyelem majd sokféle szerteágazó útjainkat. Egy, csak egy az igazi út ! Persze, hogy azt választom. És amikor megkérdi tőlem valaki, hány óra, nem a kvarc-órára, nem a délibábos tornyokra, hanem a szívetekbe nézek... (Csatlakozik az egyik csoporthoz, ki-megy velük a színpadról)

*Mind bejönnek a szereplők, munkapadot, gépeket tolvá maguk elvitt. Munkaruhában vannak, nekigyürkőznek, cigarettáznak, kávéznak*

FERFI KETTŐ (civilben, aktatáskával) Egészséget! (Sorban kezeti fog az egyik munkapadnál dolgozókkal) Velem az a helyzet, hogy érettségi után dolgoztam vagy két hónapig ebben a gyárban mint pontátor. Aztán apám közbenjárására kiemelték a helyi laphoz, ahonnan éppen most rúgtak ki, mert nem bírtam tetlenül nézni a sok konyakosüveget ... Mesterséget szeretnék tanulni. Ha lehet ...

FERFI HÁROM Jár így az iparos. Ha reám hallgat, azt csinál, amit akar. (Röhög)

*Fér f Kettő konyakosüveget vesz elő a táskájából, csavarhúzóval benyomja a dugót, belekóstol, és nyújtja a csoportvezetőnek*

FERFI NÉGY (elveszi az üveget, zsebéből újságot vesz elő, dugót csavar egy részéből, bedugaszolja és munkaköpenye zsebébe teszi az üveget) Tilos a munka-helyre italt behozni! Ajánlom, hogy a gyár belső rendjét biztosító fegyelmi, valamint a munkavédelmi szabályokat máskor figyelmesebben olvassa, és annak minden pontját legjobb belátása szerint alkalmazza a gyakorlatban annak érdekében, hogy a fegyelem ne-hogy megbomoljék, a szervezés ne dőcögjön, a munka ne lankadjon, a termelésben pedig újabb sikereket érjen el csoportja, jó hírnevünket öregbítve. Most pedig lásson munkához! (Vigyázzba vágja magát, keze akaratlanul is tisztelgésre indul, aztán hirtelen meg-gondolja magát, hátraarccal távozik)

FERFI ÖT Seggfej! Hát éppen veled kellett kezdened! FERFI HAT Az fix!

FERFI HÁROM Sekk ... fej ! Ez lesz a neved!

FERFI KETTŐ Két g-vel... Ámbár ez a szó a tanács-adó szótárból hiányzik, de azért nem árt helyesen kiejteni és leírni. Tehát nem egy g-vel, mint Ignác, és nem k-val, mint Fiksz kolléga mondta, hanem két g-vel... úgy, mint két kis üveg cognac ... (Táskájából másik üveg konyakot emel ki, csavarhúzóval be-nyomja dugóját, és vigyorogva nyújtja a közelében szöszmötölő munkásnak)

FERFI HÁROM Végezzetek vele gyorsan!: Akármikor visszajöhet a főnök ... A munkahely nem kocsmá ... FERFI ÖT Persze, hogy nem kocsmá, hogy állandóan itt ücsörögjünk ...

FERFI HÁROM Na, nyomás!

FERFI EGY Gyere velem, nekiugrunk, és délig össze-húzzunk egy kenyérdagasztógépet ...

*Az üveg gyorsan körbejár*

Nő KETTŐ (festőnő, festékes ruhában, a férfiakkal kacérokodva éneklő) Hej, halászkok, halászkok ... Kiszakadt a gatyátok ...

*Végigvonul a színpadon, néhány munkás követi a szín-Falak mögé, ahonnan nagy pofon csattanása hallatszik. A menekülők nyomában egy munkásnő, veder vízzel le-?üti őket. Mozgalmassá válik a színpad, dolgoznak az*

*emberek, -a világitás erősödik, forró nyári hőség van, a szereplők izzadnak, vetkőznek*

FERFI HÁROM (hidegvágóval dolgozó munkatársához) Mit faragsz, Facsiga?!

FERFI EGY Nem faraghatok mást, csak a saját fájdalمامat ...

FERFI HÁROM (bambán néz, nem érti a szöveget) Hagyd a francba a simogatást, kigittelik a festők. A fájdalمامat pedig ne fitogtasd. Nősülj inkább ! Különbösen sosem lesz belőled komplett ember. Elpocskolod az egész nyarat ...

FERFI HAT Az fix!

FERFI EGY Sose búsuljatok ti azért. Lesz valahogy... FERFI HÁROM Rád uszítom a nőket ...

FERFI NÉGY (közelebb lép a beszélgetőkhöz) Amennyi eszed van, előbb még ki is próbálnád őket?

FERFI HAT Mivel, te?!

FERFI ÖT Mivel ? Háháhu ! Mivel, hogy erre mindig lenne ideje a kis lötyögősnek. Litty-lötyö, lötyögés. Ennyiből áll ez az egész ember. Ha ezen kívül néha előjön még valami, azt le kell adnia az asszonynak. Beszélnek a szomszédok, hogy Lötyit, amikor hazatér, dekára pontosan leméri az asszony. Hiány esetén rá-ver a fakanállal... Háháhu! Szegény Lötyi, dehogyan próbálgatja ő a nőket ! Szerintem az ő nyara is oda-van...

FERFI KETTŐ Nem hiszem éri ezeket a ;meséket a nyárral. Ez a nyár is pont olyan, mint a többi. Viszont a képzeletünk szépecskén működik. Még csak az hiányzik, hogy akár a tévében az időjárást, térképekkel és ügyes kis rajzokkal előre jelezzék fantáziánk alakulását. „Kedves nézőink! A dagasztógép-szerelők munkalátogatása után emelkedő tendenciát mutat a képzelet. A mindenholon betörő sok csinos nő -- a hűtött sör és a kényes kérdések hatására országsszerre szellemi élénkülés várható. Itt-ott ködösítés, elszórva röhejfelhők és némi kifícámitott hajnalhasadás meg miegymás ...” Ki hiszi el nektek, hogy az élet olyan egyszerű?

FERFI HAT Ne legyen Fix Öcsi a nevem, ha ez nem pont így van! Mert csakugyan hozhatott volna többet nekünk ez a nyár ...

FERFI EGY Ez .a nyár . . . ez a nyár ! Mást nem tudtok? Ez a nyár is elment, akár a többi. Van, aki elhülyéskedte. Mások elkomolykodták. A lényeg az, hogy vége. Nincs több ... És nem jön vissza már ...

FERFI HAT Fix: tangó!

FERFI HÁROM És pakkor mi van? Hányan találjátok ma fel a spanyolviaszt?

FERFI KETTŐ Akkor az van, kedves uraim, hogy öregebbek vagyunk egy egész nyárral ... Többen és többek is.

FERFI NÉGY Ne hülyéskedj ! Hogy lennének öregebbek, hiszen a nyár kimondottan fiatalít!

FERFI HÁROM Lelkesít, feldob, kijavít, erőt ad ... FERFI ÖT És leéget ... Háháhu ! Nézzétek meg Lötyit.

Olyan, mint egy piroskás törtető galóca ... Biztosan ilyen állat is van ...

FERFI HAT Rengeteg mindenféle állat van. Ez biztos! FERFI EGY Megható ! Mondhatom igazán megható ...

Mindjárt összevizelem magam, annyira mulatságos.

És itt fog ki jönni a ,szememen ...

FERFI ÖT Mi van, öregem! Neked már arra sem jó a fityegőd? Háháhu! Siratódalt is kapsz. Énekeljük el, kedves testvéreim, a Lötyi dicsőítésére, az Ott fogsz majd sírni, ,ahol senki ,se lát dallamára, az Ott fogsz majd sírni, ahol mindenki lát című dalt. Háháhu! Háháhu! És mit szólnál ahhoz, ha időnként a szem-golyódat szorítanánk a zacskóban lévő helyett? Háháhu ! Megérdemelnéd, hogy egyszerre mind a négyet megszorítsák, amikor hülyeségeket mondasz!

FERFI EGY Szünet!

*Az egyik munkás kézzel irt feliratos táblát emel a magasba, amelyen ez áll: ÉLJEN MINDEN FORRÓ NYÁR!*

FERFI NÉGY (munkaköpenyben. Elveszi a táblát, és a sarokba dobja) Itt nem lehet állandóan hülyéskedni. Itt dolgozni kell !

Csend. Mindenki háttal fordul a közönségnek és szösz mötöl

FERFI EGY Ebédszünet!

*Miközben a szereplők kivonulnak, Fér f Egy és Férj Kettő felülnek az egyik munkaasztalra, zsíros kenyere esznek hagyományával*

Még hogy odalett a nyarunk ... Itt az ősz a nyakun kon.  
Minden nyár után ősz jön. Tisztafej?  
FERFI KETTŐ Igen, Facsiga. Még egyszer sem történ meg, hogy nyárra nyár következze. De azért így i lesz még néhány szép napunk... Ugye, tata?  
FERFI EGY Lesz, lesz. De egy sem lesz olyan, min amilyen ez volt... Mert ez a nyár... ez a nyár.. szép volt.  
FERFI KETTŐ Szép. Tényleg szép volt, Facsiga. De jó ehét ennél jobb is.  
FERFI EGY Jöhet, mind jöhet, ha a fiatalság nem vissza már ...  
FERFI KETTŐ Nagyapám azt mondta : „Fiam, elón nézz! A többivel ne törődj!”  
FERFI EGY Figyeled, Tisztafej, ahogy távolodunk gyermekkortól, úgy komolyodunk és csendesedünk És egyre hidegebbek ezek a forrónak nevezett évsza- kok...  
FERFI KETTŐ Csakugyan... Ezek a mostani nyaral a sokévi átlagnál hűvösebbiek.  
FERFI EGY Apránként kimegy belőlünk a melegség Ennyi lenne az élet?  
FERFI KETTŐ Nem hiszem, Facsiga. Én másként érzem.  
FERFI EGY Mit érzel, Tisztafej?  
FERFI KETTŐ Hát csak azt, hogy egyszer a forró 'máskor' a hideg esik jól: a hideg sör, is forró kávé Még ia gyors változtatásoknak is értelme van. Gondolj az anyád receptjére. Két ,mosdótáljára. Egyikbe jéghideg a víz, a másikban buzog. Hol az egyikbe hol a másikba kell belemártogatnunk a lábunkat reumás fájdalom elűzése végett ...  
FERFI EGY Pedig szerintem jó volna az örökös nyár FERFI KETTŐ Menj Afrikába. Szerelhetsz ügyes aki; petróleumfinomítókat...  
FERFI EGY Most nem olyan nyárra gondolok, hanem ami bennünk van.  
FERFI KETTŐ Bennünk, ha úgy akarjuk, duruzsolhat időnként egy kis kályha ...  
FERFI EGY Mivel tápláljuk, Tisztafej?  
FERFI KETTŐ A tulajdon lelkünkkel.  
FERFI EGY De önmagunkért nem éghetünk!  
FERFI KETTŐ Persze, kellene valami ...  
FERFI EGY Ez az, Tisztafej ! Kellene néhány szép gondolat. Valami megfoghatatlan, fölöttünk álló ... FERFI KETTŐ Azért az sem árt, ha olykor megtapogatható, ugye, Facsiga?  
FERFI EGY Ilyen is volt már ezen a nyáron. De nem sikerült. Megunja az ember az örökös keresgélést... FERFI KETTŐ Különösen, ha örökké hiányzik belőle valami ...  
FERFI EGY Ezt mondom én is, Tisztafej!  
FERFI KETTŐ Majd hoz az idő mást. Másokat. Jobbat is.  
FERFI EGY Nem hiszek az időben.  
FERFI KETTŐ Miben hiszel?  
FERFI EGY Miben higgyek?  
FERFI KETTŐ Csak kell akarnod valamit...  
FERFI EGY Magunkban hinnék ,a legszívesebben.  
FERFI KETTŐ Magadban?  
FERFI EGY Kettőnkben.  
FERFI KETTŐ Ez érthető, hiszen barátok vagyunk.  
Csend

FERFI EGY Azért mégsem ment kárba ez a nyár. FERFI KETTŐ Kárba csak a pénz megy!  
FERFI EGY A pénzt nem szeretem. Olyan, mint az idő. FERFI KETTŐ Pedig az idő az igazi érték. Ha elengedő időm volna, utaznék, olvasnék, többet tanulnék...

FERFI EGY Söröznél is?

FERFI KETTŐ Söröznék, sétálnék, beszélgetnék ... Még vitatkoznék is. Például veled. De most nem tehetem, mert sietnem kell.

FERFI EGY Hova igyekszel, Tisztafej ? Még rengeteg időnk van!

FERFI KETTŐ Alkatrészekért, Facsiga. A tervteljesítés Damoklész-kardja lóg a fejünk felett.

FERFI EGY Na, akkor én is :megyek !

FERFI KETTŐ Hová, hová, Jó elvtárs ?

FERFI EGY Miegmondom. Oda, ahová a király is igyalog jár.

FERFI KETTŐ Amikor onnan visszajössz, azt hiszem, jobb lesz!

FERFI EGY Jobb bizony. Nekiugrunk a munkának !

FERFI KETTŐ És akkor mi lesz?

FERFI EGY Semmi 'különös. Mindenki csinálja a magáét. És ha nem érdekel, akkor is megmondom: I-e lesztek szarva!

FERFI KETTŐ Mi ez, Facsiiga? Szelliemesség?

FERFI EGY Á, dehogy! Kinomban mondtam... FERFI KETTŐ

Ami pedig a múltat illeti, úgy döntöttem, jó lesz emléknem. Jó lesz az összehasonlítási alapba. Ha egyáltalán szükségünk

lesz valami ilyes-félére. Mert ha nem tévedek, jövőre is lesz

nyár, és mindenből valami a miénk lesz ...

FERFI EGY (valamire ráharap a zsíros kenyéren) Jaj! (Fogja az arcát)

FERFI NÉGY (fehér köpenyben jön. Lassan félhomály, munkások téblábolnak. A színpad túloldalára érve hirtelen reflektorfénybe áll. A szaktekintély biztonságával mondja szövegét) Vegyünk egy high-key el-járással készült, derűs, optimista tájképet. Tegyük a nagyítógép másolókeretébe, és állítsuk feje tetejére a világot. Világosítsuk meg a képet aszerint, hogy milyen érzékenységu filmet fűztünk a fényképezőgépünkbe. Exponáljunk ... és vigyázzunk magunkra. Alkalmazzunk tankhívást. A hívási idő elteltével a hívót a doboz nyílásán át gyorsan kiöntjük, kétszer-háromszor öblítsünk tiszta vízzel, utána töltsünk belé rögzítőoldatot. Rögzítés után következik a mosás, amelynek célja a rétegekbe került káros utóhatású vegyszerek eltávolítása. Másra ne is gondoljunk. Helytelen rögzítés esetén moshatjuk itéletnapig. . Csavarjuk ezután a megszáritott filmet spulnira, és helyezzzük lehetőleg egyaknás tükörreflexes pentaprizmás gépbe. Ha nincs, hát nincs... Használjuk a saját fényképezőgépünket. Amikor időnk engedi, menjünk ki a természet lágy ölére, vegyük kézbe a gépet, állapítsuk meg a helyes zársebességet, ellenőrizzük, megfelelő-e az objektív rekesznyílása, és azt is, hogy ki áll a hátunk mögött. Használjuk a távmérőt iés a három lépés távolságra vonatkozó jó tanácsokat. Határozott mozdulattal nyomjuk meg az exponáló-gombot. Amennyiben a high-key eljárással készült fényképről már ismert derűs, optimista táj nem jelenik meg a szemünk előtt, és hibát sem a fényképezőgépben, sem az alkalmazott vegyszerekben nem mutathatunk ki, az egyetlen, amit tehetünk: jól pofon vágjuk a környezetvédelmi felelőst! Ha nincs ilyen illetékes a közelben, és még reménykedünk, mert fejünk felett nem szállt el teljesen az idő, próbálkozzunk újra és újra más felvétellel.

Miután Fér f Négy gyorsan elhagyja a színpadot, újra teljes fény

FERFI EGY (leugrik a munkapadról, fogja az arcát, kirohan, aztán visszajön) Jaaaj ! (Spárgát szed elő, kinlódva megkötí a fájós fogát. A spárga végét egy emelő karjához köti. Hirtelen elengedi az emelő kar-ját, ledöndül, rándul a spárga) Jajjj ! (Alkatrészekkel tele targoncával próbálkozik. A spárgával bajlódik) ÉP-FI HÁROM (vízzel töltött vodkásüveggel kínálja) Beveszed az érzéstelenítőt?  
ÉRFI EGY (kiüti az üveget Fér f Három kezéből, és a fogára kötött spárgát maga után húzva a vöröskeresztes szekrényhez rohan, kivész egy fiola orvosságot, próbálja elolvasni rajta a felíratot) Franciául tudtok-e?



FERFI ÖT Sakkozni is ...  
FERFI EGY Na, akkor : Márs lá f ránc ! ! ! ! *(Felemeli a targoncát, és la csoportba verődött embereknek rohan vele. Kimegy)*  
FERFI HAT *(rendezgeti a munkaasztalt)* Vagy két fitying értéküt ma is dolgoztunk már...  
FERFI HÁROM Amíg a gépek járnak, nyugodtan aludhat a karbantartó !

*A munkások .szöszmötölnek, gunnyasztanak. A fény fokozatosan csökken*

FERFI NÉGY *(fehér köpenyben betol egy fogorvosi széket, melyben Fér f Egy ül fájdalmas arccal, reflektorfényben)*  
Kérem, tátsa ki a száját!

FERFI EGY ÁÁÁÁÁÁÁÁÁÁÁÁ !

FERFI NÉGY Ne olyan nagyon, mert ...

FERFI EGY ÁÁÁÁÁÁ !

FERFI NÉGY Baj lesz!

FERFI EGY ÁÁÁ !

FERFI NÉGY Így is baj lesz!

FERFI EGY Á !

FERFI NÉGY *(dühösen)* Fogja be a száját!

*Fér f Egy összehúzódik a fogorvosi székben*

*(Fenyegetően)* Baj van! *Fér f Egy alig látszik a*

*,székben*

*(Ridegen)* Agybaj.

FERFI EGY *(menekülést keresve)* Segítség!!!

FERFI NÉGY Pofa be! *(Visszagyömöszöli a székbe, üti, rúgja, veri)* Látom, ,maga nem könnyű eset. Na majd ...

*Fér f Egy eltűnik az orvosi székben*

*(Szennyes törölközőt törli a kezét, borbélymozdulatokkal gallja a széket)* Kérem a következőt! *(Kitartóan a nézőtér egy pontjára figyel. Aztán bosszúsan a szék-be dobja a törölközőt. Kitalálja a széket a szőnpadról)*

*Fogát spárgán magasra tartva visszajön Fér f Egy. Elismerően bámulják munkatársai*

FERFI ÖT Feltél?

FERFI EGY Töletek igen. És az emberektől is. Mert ha nem tudnátok, be vagyok kerítve ... hülyékkel ... FERFI KETTŐ Az orvosra haragszol? Mert nem volt kedve a foghúzáshoz?

...

*Fér f Egy kiköp, farzsebéből újságot vesz elő, leül a munkaasztalra, szótlanul olvas. Társai nézik egy ideig, aztán legyintve elfordulnak tőle*

FERFI NÉGY Tegnap megismerkedtem egy csupa ész emberrel... Komolyan mondom, lexikon. A történelem például a kisujjában van ... Mondta, hogy őseink több ezer évvel ezelőtt már itt éltek...

FERFI ÖT *(valami nagyot akar mondani, de aztán jobbnak véli hallgatni)* Ááá! *(Hirtelen más jut eszébe)* Egy focikapus lakik a házunkban. Egy emelettel lennebb ... Vasárnap reggel becsengetett hozzám egy kopasz, aktatáskás férfi. Kérdi, hol lakik a focista. Mi még *nem* irtuk ki a nevünket az ajtóra. Mutatom neki az ajtót. Csenget. Később a szomszédom hang-ját hallom a lépcsőházban. „Mi van, főnök? Eladtad a meccset?” Kinézek, látom, hogy a focista megy el a kopasszal. Persze a kopasz táskája lapos. Akkor én már tudtam, hogy nem érdemes kimenni a meccs-re...

*Csend. Cigaretára gyújtanak. Fér f Négy kiveszi Fér f Egy kezéből az újságot. Forgatja, beleolvas*

FERFI NÉGY Világ jó emberei, egyesüljete! Egyszer

majd azt írják ide a cím fölé. Csakhogy ehhez is jó adag bátorság kell !

FERFI KETTŐ És rengeteg jó ember ! ...

FERFI HÁROM Ha lesz !

FERFI NÉGY Na, illendő, hogy *valami* öröm után nézzünk. *(Körbenéz. A munkások egykedvűen szedelődzködnek)* Naaa ... *Mi lesz!*

*A színpalak ,mögött trappolva közelít a katonazenekar. Erőltetett szuszogás után rázendít, és hamisan játsza az indulót. A munkások hátat fordítanak ,a közönség-nek. Dolgozgatnak. Lassan csoportba verődnek, körül-ülnek egy munkaasztalt. Körbejár a vodkaüveg, a nők egyike-másika minden ok nélkül nagyokat kacag és visít, mintha csiklandoznák*

FERFI KETTŐ *(az italtól felvillanyozódva)* Kezdő újságíró voltam... Akkor történt, hogy a szélesmezei Új Barázda termelészövetkezet labdarúgócsapata be-jutott az A osztályba... Önök közül egyesek talán nem emlékeznek arra, *hogy* az eset kisebb porfelhőt kavart kontinensünkön. Amikor a munkaterv szerint fényes *nappalnak* kellett volna lennie, sötétség volt, leállt a forgalom, mert fényes nappalra nem volt előirányozva a kivilágítás, és a kocsik fényszóróit *sem* kapcsolták be a jó emberek, mert vagy nem jutott eszükbe, vagy nem kaptak felülről utasítást. Az emberek összeütköztek az utcán és az erre alkalmas helyeken, de más földi jelek is bizonyították, hogy nem mindennapi idők (következnek). És voltak olyanok, akik kulcsra zárt lakásuk ajtaja mögött rosszindulatúan arról beszéltek, hogy lehet valaki a zöld-.sárgák háta mögött. Mi ,a teljes igazság ezzel kapcsolatban? Ki tudja? Susogjanak össze a fáradt falevelek, és nyáron az illatos nyújtózkodó mezők... És susogjon ki mit akar. Egy biztos : a szélesmezeiek megérdemelten kerültek az ország legjobbjai közé. Es ők, igenis, ők, mindent megtettek azért, *hogy* a becsületes futball végre teret hódítson nálunk.

*Hirtelen felmegy az előteret elválasztó függöny, az első részben látott utcán ünneplő tömeg nyúzsög. HAJRA, GOLDCORN! SZÉP VOLT, FIÚK! és egyéb táblákat visznek. Zúg, lelkesen éljen az tömeg. Léggömbök pukkanak, kavarodás. Az előtérben mozdulatlanul ül-nek az asztal körül a szereplők. Kocsmában vagyunk. A pincér söröskancsókat tesz az asztalra*

*(Amikor a háttér felhomályba burkolózik)* Hol van-nak már azok a szép idők?! Ami pedig a szélesmezeieket illeti, jogosan fordult feljűk az ország tekintete. Az irigyeknek külön kórházat nyitottak, és sárgaságyanúsként kezelték őket, s ne gondolják, hogy csak a focirajongók énekeltek a Goldcorn-indulót... Ezt zengte az utca, a szerelmespárok a folyóparton, a melósok és a jó hangú értelmiségiek. Néhány szakaszra még ma is jól emlékszem. *(Feláll, feltűri ing-ujját, magához inti a cigányt, előbb halkán, aztán nekitűzesedve énekel)*

Aranykukorica szára  
Fölmászott a fára,  
Mi még most sem mondjuk,  
Hogy legyen elég *mára!*

Aranykukoricánk  
Fönn a fa tetején.  
K,i meri? Ki mondja, Hogy az  
nincs a helyén?!

Most figyeljenek, emberek! Ezt a refrént százezrek harsogták a zöld-sárga lobogók alatt.

Aranymalénk szeme,  
Minden szeme csupa tűz,  
Sej, de nagyon szépen, Haj,  
de nagyon szépen  
Mindnyájunkat összefűz!

(Megismétli a refrént)

*Az egész színpad fényárban úszik. A tömeg zöld-sárga zászlókat lobogtat ,és vele énekel. Fér f Kettő felugrik az asztalra, magasra tartott kézzel pattintgat, majd visszaül a helyére*

Ez semmi ! A lelkesedés, ahogyan ezt akkor énekeltek, mindent felülmúlt. Ehhez öntudatos szív, tiszta tudó és egész lelkiismeret kell. Persze a lelkesedés nem terem magától. Bizonyára tudják, hogy mindnyájan faluról jövünk. De azt nem is sejtik, hogy amikor az Új Barázda csapata bejutott az első osztályba, annak éppen a fordítottja volt az igaz. Ha olvasnak újságot, akkor bizonyára azzal is tisztában vannak, hogy az a ;ma is nehezen gyógyítható sárga-láz, amit közönségesen sárga irigységnek nevez a tudomány, akkor ütötte fel a fejét, amikor megkezdték a Szélesmezőre vezető autószeráda építését. A haladásnak örökké voltak kerékkötői, de megállítani azt nem lehet. Az autószeráda jóval határidő előtt elkészült. A sárgalázat még ma sem sikerült legyőznünk. A nemes cél ,már akkor szárnyakat adott az építők-nek. Olyan időket élünk, hogy mindenkinek el kellett mennie Szélesmezőre. Magam is többször jártam arrafelé. Biztosíthatom önöket arról, hogy az autó-szeráda 'kifogástalan minőségű volt, és a falu, ahol az út véget ért, igen szépen fejlődésnek indult. Én ezt már akkor megmondtam, amikor még úttalan volt ez a falu, de az országos énekkari vetélkedő alkalmával kivívta magának az egyik első helyet. Csak-is kimondottan rosszindulatú emberek agyában fogant meg a kérdés: „Mitől ilyen sokoldalú ez a falu?” Sikerei záloga állandó felvirágoztatásában rejlett. Ezt most mondom. Akkor még magam sem láttam mindent tisztán. Nem fogják elhinni, eleinte magam is kételkedtem Kicsoda II-ben! Gondoljanak, amit akar-nak, az igazság az, hogy Kicsoda II. nem néhány koszos ezres miatt mondott búcsút fővárosi csapatának. Kicsoda II-nek az öntözéses kukorica volt a hobbija. Egyszerűen belebolondult a virágzó mezőgazdaságba. Szeretett hajnalban kelni. Hóbortból. Hajnalban ő kapcsolta be a madarakat. Zöld-sárga mezben sűrű, de erőltettség nélküli vágásban rohant ki a mezőre, ahol szélességben sohasem volt hiány. Ilyenformán rövidesen olyan gyakorlati tényszerű birtokába jutott, hogy négyszöges vetéssel művelt labdarúgópályájuk bármelyik fűszálára kapásból küldte a labdát. (Iszik a korsóból) A szélesmezeiek erőnlétéről csodákat meséltek. A Nagy Kampány idején a zöld-sárga trikó hetekig nem került 1-e róluk, a villanyfényes meccsre egyenesen a harmadkapalásból jöttek, az 'átöltözésre szánt időt is megspórolták. Kicsoda II. az őszi bajnokságban zsáknai gölt rügött, és sok zsák kukoricát tört. Mondanom sem kell, hogy az utóbbi teljesítményére volt igazán büszke. Csak a beavatottak tudják, hogy mi volt az értelme a Labdarúgó Szövetség akkori, a mérkőzéseket illető szabálmódosításainak. A Labdarúgó Szövetség a szélesmezeiek kérésére úgy döntött, hogy a mérkőzés végét jelző hármás sipszót nem befejezőkor, hanem a kezdésnél kell fújni. Az elsőt jó hangosan. A szélesmezeiek erre a jelre indulnak a földekről. A második sipszóra kezdték a melegítést, a harmadik sipszó utáni másodpercben pedig a labda már ott táncolt az ellenfél kapujában. Helyi szokás szerint az ellenfélnek nem kellett kikotornia a labdát a kapuból. Újrakezdéskor mindig új labdát helyeztek a kezdőpontra. A vesztes csapat jól járt. Ahány gölt kapott, annyi labdát vihetett haza. Voltak, akik teherautókkal jöttek a szélesmezeiek otthonában kiirt mérkőzésekre. Kicsoda H-ék nem sajnálták a labdákat. Tehették. Saját focigárjuk volt. És saját márkájuk: az Aranyaddide. A gölok hazacipeltetésének módszerét házi pszichológusuk dolgozta ki, a 'következő indoklással: 1. Ha az ellenfél a fel- és lerakodásoknál érzi a labdák súlyát, a visszavágón lélektani hátránnyal indul. 2. Az elajándékozott labdákkal az ,ellenfél a labdarúgást tömegsporttá fejlesztheti, saját játékosgárdát nevelhet, rés előbb-utóbb abbahagyja a szélesmezei játékosok

elcsábítására tett kísérleteket. A tömörség kedvéért éppen csak megemlítette, hogy abban az esztendőben Szélesmezőn a kukorica átlagos magassága tizenegy méter volt. A Termés Napján otthonában játszott a zöld-sárga csapat. Nem mondom újat — ellenfelüket leradirozták a pályáról. Porhanyóssá dolgoztak minden négyzetméter pályafelületet. Edzőjük sem értette egészen a dolgot, azt gyanította, hogy a fiúk valószínűleg összetévesztették délelőtti munkájukat a mér-közésre kapott feladatokkal. Gyomtalanításuk közben eltűntek a pályán finom krétaporrall jelölt vonalak. A tizenegyes pontot mindegyre egy szélesmezei kukoricaszárral kellett kijelölni. Később a Labdarúgó Szövetség kénytelen volt a kukoricaszár használatát szabályzatba iktatni ...

FERFI HÁROM Hiszi a piszi ...

FERFI ÖT Hagyjátok mesélni!

FERFI KETTŐ (italosan) Mindazonáltal . . . felelősségem teljes tudatában kijelenthetem, hogy a Goldcorn minden idők legjobb labdarúgócsapata. Technikáját, összjátékát, erkölcsét tanítani fogják az elemi iskolában ...

FERFI NÉGY A tudás hatalom!

FERFI KETTŐ (részegen) Láttam, amit láttam... FERFI

EGY A hatalom ... az hatalom!

FÉRI KETTŐ Első a munka... a mun'ka ... aztán következik...

És igenis valamiben hinnünk kell ... A lifitikaubertsodert begetehkatr ,golderberger issz

issz isszktbgoóó ...

FERFI HAT Egyesek értik ezt... És egyeseknek örökké igazuk van!

FERFI ÖT (miközben a többiek kitolják az asztalt és a székeket, a zöld zebra áll, éles reflektorfénybe) Ne-vetni fognak. Háháháhuuu! Háhá! Huhu ! Há? (Hallgatózik. Felélenküve folytatja) Nevetni kell, nevetni jó, nevetni öröm. Teremtünk egy kis örömet ... (Hallgatózik. Hátranéz. Torzonborz figura áll a háta mögött. Sújja a közönségnek) Valaki áll a hátam mögött ... De azért ... háháháhuuuu, kimon ... (Észre-veszi, hogy a nézők mögött is áll valaki. Figyelmezte-tón integet, súgva mondja) A maguk háta mögött is ... Igen. Igen!

VALAKI (erőltetve nevet) Hah! Hah! Haha!

*A katonazenekar átveszi kacagásának ritmusát, és pattogó indulóvá erősíti. Fér f öt és Valaki behátrálnak a sötétségben álldogáló bábok közé*

NŐ KETTŐ (katonásan bemasírozik a zebra Fér f Egy karján, aki fekete szemüveget viselő vak, fehér séta-bottal. Halk zene) Volt egyszer — hol nem volt? — egy ember. Most Csakfelmayer Péternek hívják ...

FERFI EGY (félbeszakítja Nő Kettőt, tanárosan, szájba-rágón mondja) „De azok, akik nem születtek arra, hogy a sikeres munkához szükséges lelkiállapotot ön-magukban elő tudják idézni, vagy nem sajátították el elég fiatalon, vagy bármely okból a vallásban vagy a filozófiában nem találtak arra az erőre, mellyel saját tehetetlenségüket ellensúlyozni tudnak : tudatos erőfeszítéssel még mindig megtanulhatják, hogy érhetik el az életben a legjobb eredményt. Eközben megvilágosodik előttük, amit azelőtt rejtélyesnek tartottak.”

NŐ KETTŐ Csakfelmayer Péter jó ember.

FERFI EGY „Vannak még egyéb fejlett és észrevétlen módjai annak, hogy az ember a balsiker akarásának áldozatul essék. A befelé és kifelé élő típus majdnem egyaránt fogékony ezekkel szemben. Se szeri, se száma például azoknak, akik szántszándékkal olyan munkát vállalnak, amely tehetségüknek csak csekély hányadára tart számot, és akik aztán könyörtelenül hajszolják és fárasztják magukat haszontalan részletek elvégzésével.”

NŐ KETTŐ Csakfelmayer Péter ügyes ember.

FERFI EGY „Azt mondtuk az imént, hogy a relativista nem látja a fáktól az erdőt. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy sohasem tud az egésznek, a világ egységének a Felfogásáig eljutni. Az élete csupán töredék, részek közt játszódik le: a szakember korlátait építi maga köré. Érthető tehát, ha azt látjuk, hogy a szaktudományokban sok a relativista, hiszen a szaktudó anyok felvirágzása maga is a relativizmus eredménye.”

NŐ KETTŐ Csakfelmayer Péter rendkívül okos em ber.

FERFI EGY „A konkrét történelmi folyamatokban ma guk a tények olyan gyakoriak és szembetűnők, hog: egyetemes sorsuk az összes mozzanat részletekb, menő feltárása nélkül is világosan látható. 'Nem tud ják, de teszik,< — mondta Marx egy alkalommal a: emberek társadalmi aktivitásáról.”

NŐ KETTŐ Szeretünk téged, Csakfelmayer Péter!

FERFI EGY „A tárgyiassági komplexusok belső moz galrnassága, egymásra gyakorolt kölcsönös anyagi ha tásaik, kölcsönhatásaik stb. létrehozzák azt, ami rendszerint oksági folyamatnak nevezünk, mégpedii abban a formában, ahogyan ezt ma már általánosa elismerték, mint olyan — többnyire igen sokrétű é: bonyolult — kölcsönhatások irreverzibilis folyamatát amelyeket gondolatilag a statikus valószínűségek fon májában szoktunk tudatosítani.”

NŐ KETTŐ Csakfelmayer, ó, ne hagyj el bennünket (*Karon fogja a vakot, és bekíséri a sötétben ácsorg tömegbe*)

NŐ HÁROM (*bejön a zebbrára*) Egyszer csak bernondj valaki a rádióban, hogy földünk lakossága két és fé milliárd nő és majdnem ugyanannyi férfi. És tárgyilagos hangon, ahogyan a megfellebbezhetlent szokták tudomásunkra hozni, azt is tudatja velünk a be-mondó, hogy, sajnos, már csak minden húszmilliomodik emberszabású élőlény ember. Csodálkozva kapjul föl majd a fejünket, és rohanunk házi komputerünkhöz, hogy ellenőrizzük az adatokat. Az elektroniku<sup>s</sup> számítógépeket gyerekjáték lesz kezelni, és minden-féle adatbankkal gombnyomásra teremünk kapcsolatot. Ilyenformán bárkinek könnyű lesz megbizonyosodnia arról, hogy a rádióbemondó nem tévedett. IG marad bennünk valami icike-picike kétely, pszichológushoz fordulhatunk. Különben akármikor már Inosi bizalommal megkereshetjük a szociológust, a teológust, a politológust, az ontológust, a biológust, a .. (*Lassan beszél a tömegbe*)

FERFI KETTŐ (*feltolakszik a zsúfolt trolibuszra, végigküzdí magát belsejében, leszáll az első ajtón. Leül egy padra. Halk, csúfondáros katonazene szól*) Mi e-fene történik itten?

NŐ NÉGY (*valamiféle egyenruhában, mellé ül*) Rosszul van?

FERFI HAT (*ugyanolyan egyenruhában elsétál a pad előtt. Gyűlölettel*) Ember az ilyen?!

*Egyenruhások téblábolnak a színpadon. Az utca közepén kerek dobogón farmernadrágos, pólóingos civil irányítja a forgalmat, az előtérben két civil gumibottal felszerelve áll és figyel. A lassan megvilágosodó színpadot belepő bábuk is egyenruhában*

NŐ NÉGY (*kigombolja Fér f Kettő ingét, legyezgeti*) Ugye, távoli kicsi faluból jöttél...Es azt hiszed, biztosként könnyebben élhetsz? Végy mély lélegzetet, Nyugodj meg, mindjárt rendbe jössz ...

FERFI KETTŐ (*rosszszületét magyarázva*) Kissé szédülök. Mintha tótágast állnék! (Nő Négy támogatásával eltűnik a tömegben)

KISLÁNY (*ugyancsak egyenruhában és nagyon lelkesen*) Ma már nem elégedhetünk meg a szennyeződés különféle módozatait tiltó táblákkal. Vigyázat, minden szennyeződhet! Veszély fenyegeti a fényt, ha sötétséggel szennyezzük, a bársonyos sötétséget, ha unos-untalan fényel piszkítjuk. Szennyeződnek vágvaink, koszosodnak gondolataink. Az egyszerűséget belepi a bonyolultság pora, az igazságot a hazugság. Állítsunk tiltó táblákat a következő szövegekkel: Szennyes gondolatokat papírra és az éterbe szórni büntetés terhe alatt szigorúan tilos!

Az üres szavakat hangoztatókat a törvény bünteti! Tisztaságban, tiszta álmod / Tiszta lesz lelkivilágod! Terven felül született gondolataid raktározása könyv alakjában vagy más formában szigorúan tilos, mivel erjedés okozója lehet!

Ne lépj ismeretlen kifejezési formába!

Vigyázz mozdulataid tisztaságára!

Tekintetteddel ne piszkold be a nőket!

Ne lelkesedj a padlóra!

Es még egy jó tanács: Vigyázzunk! A felirat nélküli helyek erősen szennyezik a feliratokat. Különben is akaratumk ellenére folyton piszkosul a világ!

*A katonazenekar indulójának ütemére rendezetten jönnek-mennek a szereplők, aztán sorokká rendeződnek, és helyben járva, a közönségnek háttal vonulnak az utcán. A térválasztó függöny hirtelen eltakarja őket, jöleső csönd terül a színpadra. A függönyön egy városzéli ház udvara látható*

FERFI KETTŐ (*bejön fáradtan, maga előtt, tol egy fonott karosszéket. Belefekszik*) Rózszi ! Rózszi!

NŐ EGY (*a kertből válaszol*) Mi az, bikának jöttél?! FERFI KETTŐ (*erőltetett jópofasággal*) Mit kapok, nyuszikám?

Csend

Rózszi!

*Nő Egy jön a kertből piros-tarka, duzzadt emlőjű tehéknént. Végigvonul a színpadon, Fér f Kettőhöz dörgölődzik. Elbődül*

FERFI KETTŐ (*tjedten*) Istenem, most mitévő legyek?! NŐ EGY (*ridegen, rendreutasítón*) Ne tedd magad ! (*Sértődötten bemegy a konyhába*)

FERFI KETTŐ (*újságot vesz elő, lapozgatja*) A Kárpát-térségből fokozatosan kiszorul a hűvös levegő. És helyébe délnyugati, magassági széllel ... mi az isten! magassági széllel melegebb légtömegek érkeznek. (*Felkapja a fejét, kiszól a konyhába*) Rózszi! Rózszi!

Hallod, Rózszi?!

NŐ EGY (*bejön fürdőruhában, divatbabák járásával*) Az embernek percnyi nyugta sincs tőled: mi bajod már megint?

FERFI KETTŐ Rózszi, mondd csak, merre van nálunk délnyugat?

NŐ EGY Délnyugat?

FERFI KETTŐ Holnap onnan kapjuk majd a meleget...

NŐ EGY Mit kapunk? Hát neked nem tetszik, ami van... (*Körbejárja a férfit, kacérkodik, de az nem figyel rá. Sértődötten kimegy. Onnan hallatszik a hangja*) Pistike, magyarázd meg apádnak az égtájakat!

PISTIKE HANGJA Elöttem van észak, hátam mögött dél, balról a nap nyugszik, jobbról a nap kél!

FERFI KETTŐ (*betájolja magát. Folytatja, a hangos olvasást*) Ma kevés helyen lesz napsütés. (*Főlnéz az égre, ledobja magáról az inget. Napfürdőzik*) Futó eső, zápor várható. Mérsékelt, változó irányú szél... Rózszi! Gyere ki azonnal!

NŐ EGY Hagyjál már! Van nekem elég dolgom ... FERFI

KETTŐ Gyere, igazán .

NŐ EGY (*bejön lábost fogva, a második műszakos nők fáradságával*) Mi van?

FERFI KETTŐ Nézz fel! Figyeld az eget. Mit látsz? NŐ EGY (*forogódik*) Mit lássak? Nem látok semmit! FERFI KETTŐ Felhót?

NŐ EGY Ne marhaskodj, ragyogóan kék az ég! FERFI KETTŐ Hát akkor éppen jól van. Már azt hittem, hogy megint melléfogtak az újságban ... NŐ EGY (*nem érti, miről van szó, dühös*) Ide figyelj, Jenő! Velem nagyon megjárom egyszer. Hozzad vágok valamit! (*Fenyegetően emeli a lábast*) Nemsokára kéred a vacsorát. Tudod, mit kapsz? (*Körbejárja a fér-fit, csipőre tett kézzel, harciasan*) Nem kapsz sem-mit! (*Diadalmasan kivonul*)

FERFI KETTŐ (*pillantásával követi, meglátja benne a nőt*) Maximális hőmérséklet ... A hőmérséklet maximális! (*Kirohan a konyhába*)

Visítás, kacagás, tülekedés hangja hallatszik

NŐ EGY Ne bolondozz, te... Látja a gyerek ... Meg-csaplak ...

*Pof csattan*

Mondtam, hogy megcsaplak ...

*Fér f Kettő jön, fogja az arcát*

FERFI EGY (*bejön*) Jó napot! Hogy vagy, szomszéd? FÉRFI KETTŐ Vajon?...

FERFI EGY Valljon, aki lopott! Mi újság?

FERFI KETTŐ Nem sok. Olvasta?

FERFI EGY Mit?

FERFI KETTŐ Újabb légtömegek jönnek. Ami volt, az kiszorul...

FERFI EGY Most éppen jó időnk van!

FERFI KETTŐ Kiszorul ez is ...

FERFI EGY (*elveszi az újságot. Olvassa*) A délnyugati magassági széllel melegebb légtömegek érkeznek ... Honnan?

FERFI KETTŐ Délnyugatról.

FERFI EGY Ez a mai újság?

FERFI KETTŐ Az előbb hozta a postás.

FERFI EGY Nincs itt valami tévedés?

FERFI KETTŐ Tévedés? Hova gondol?

FERFI EGY Néha elő szokott fordulni ...

FERFI KETTŐ Nálunk?

FERFI EGY Néha.

FERFI KETTŐ Soha.

FERFI EGY Olykor ...

FERFI KETTŐ Kizárt dolog...

FERFI EGY Gondolkozzunk ...

FERFI KETTŐ Kinek lesz az jó?

FERFI EGY Maga mit gondol?

FERFI KETTŐ Miről?

FERFI EGY Amiről jólesik.

FERFI KETTŐ A jövőről?

FERFI EGY A jelenről is.

FERFI KETTŐ S a múltról?

FERFI EGY Arról is.

FERFI KETTŐ Azt minek?

FERFI EGY Nehéz ember maga, szomszéd. Bezzeg az újságot, azt meg tudja kritizálni!

FERFI KETTŐ Nem jól tettem?

FERFI EGY Változó időket élünk!

FERFI KETTŐ Maga mondta!

FERFI EGY Komolyan kell venni a dolgokat!

FERFI KETTŐ Tökéletesen igaza van. Ha lehet, vegyük komolyan.

FERFI EGY Jól mondja, szomszéd!

FERFI KETTŐ Maga is szépen mondta. Be beszélgettünk éppen eleget. Pá magának. (*Leül, lapozgatja az újságot*)

*Fér f Egy elmegy*

Rózs! Ezt hallgasd meg, Rózs! Adok régi gondolatokat olcsón, hirtelen elhatározást, messze látszó kitekintést, friss újságot egybekötve, alig használt fixa ideát, rugalmas nézőpontokat és egyebeket ... Hosszú utca, telefon, egész nap... Szóval mennek ezek is.

PISTIKE HANGJA (*nyekeregve*) Most őszi időben azonban a természet egyik legszembetűnőbb jelensége az, hogy az erdők és mezők tollas lakóinak nagy része messze útra indul ...

FERFI KETTŐ (*nyújtózik*) Rózs! Hallod, Rózs! Mennek a jomadarak ...

NŐ EGY (*a konyhából*) Gyertek vacsorázni! Gyertek vacsorázni! Hányszor mondtam?

FERFI KETTŐ (*feláll, ásít*) Háromszor, Rózs! Háromszor, mert harmadik igazság is van. Az lesz a mi igazságunk ...

NŐ EGY (*belép, követelődzőn*) Gyertek már vacsorázni! ... FERFI KETTŐ (*vigyorogva indul*) Na, mit mondtam!

*Üres szín. Étkezés hangja. Csörömpölés*

(*Idégesen, szalvétával törölve arcáról az ételmaradékok*) Hányszor mondtam, hogy nem szeretem a káposztát?! Nem szeretem, mert bűdös ... mert katona- emlékü ... mert nem bírja a gyomrom!

NŐ EGY (*kintről*) Mindig csak én álljak sorba? Mindig csak én?

FERFI KETTŐ (*kivárva*) Nem szeretem az üres locsogást. Gondolkozz, légy szíves, gondolkozz!

*Kínos csönd*

NŐ EGY (*bejön pongyolában*) Egy jó szavad sincs hozzám. Mindig csak hallgatsz!

FERFI KETTŐ (*kivárva*) Mások meccsre járnak vagy halászni

... NŐ EGY A gyermekhez örökké nekem kellett fölkel-nem...

FERFI KETTŐ (*kivárva*) Megszokhattad volna már, hogy a rendet szeretem. Tele van a lakás a szerzetés dobált holmival. Szedd már végre össze a hajcsatjaidat!

NŐ EGY Anyád egyszer sem maradt délutánra ... FERFI KETTŐ Mindent a magam erejéből akartam! Mindent ...

NŐ EGY Kényelmes vagy!

FERFI KETTŐ Elhagyod magad!

NŐ EGY Végy példát lkszról!

FERFI KETTŐ Ikszné sohasem panaszkodik!

NŐ EGY Hagyj békén! Hagyj békén már!

FERFI KETTŐ Mondd, mi lenne, ha végre egyszer logikus,an gondolkoznál?! Mi lenne!

*Csend*

NŐ EGY (*beül a karosszékbe*) Látni sem akarlak! FERFI KETTŐ Szeretlek, Rózs!

NŐ EGY Hagyj békén!

FERFI KETTŐ Szeretlek, mint napfényt a kertek .

NŐ EGY Ül le magadnak!

FERFI KETTŐ Imádlak!

NŐ EGY Hülye Jenő vagy! Én pedig egy hü-lye-nő! FERFI

KETTŐ Komolyan mondom, hidd el, szeretlek! NŐ EGY

Komolyan mondom, hidd el, utállak!

FERFI KETTŐ Nem tudok nélküled élni!

NŐ EGY Nem tudok veled élni!

FERFI KETTŐ Édes vagy!

NŐ EGY Marha vagy!

FERFI KETTŐ Haragos virág vagy! NŐ

EGY Paplanfejű!

FERFI KETTŐ Rózsa!

NŐ EGY Mamlasz!

FERFI KETTŐ Az igazat mondd!

NŐ EGY Unalmas vagy, mint a vastag könyvek!

FERFI KETTŐ Gyönyörűm! NŐ

EGY Szánalmas alak!

FERFI KETTŐ Pávaszép!

NŐ EGY Pipogya!

FERFI KETTŐ A lábad nyomát is megcsókolom!

NŐ EGY Hozzám ne éj!

FERFI KETTŐ ölni tudnék érted! NŐ

EGY Akaszd föl magad! FERFI KETTŐ

Így is kívánlak! NŐ EGY (*csodálkozva*)

Tényleg? FERFI KETTŐ Most ...

Mindig! NŐ EGY És mire vársz?!

FERFI KETTŐ Remegek érted!

NŐ EGY Gyere már, te málé! (*Felkel a székből, kifelé indul*)  
Utána még beszélgettünk ...

*Csend. Miközben az elváltató függöny felmegy, Fér f Kettő csikos ruhát ölt, nehézkesen leül a székbe. Be-jön a vizsgálóbíró, cigarettára gyújt, sétál. Fér f Kettő mozdulatlanul ül, a lába elé néz*

FERFI NÉGY Szóval maga az, aki rugdosta a feleségét? *Csend*

Miért?

*Csend*

Mikor?

*Csend*

Hogyan?

*Csend*

Miért?! Miért?! Miért?!

FERFI KETTŐ Nem mocskoltam be a kezem egy bűdös kurvával!

*Bejön egy ör, elvezeti. Átvergődnek a tömegen, vissza-jönnek. Fér f Kettő hirtelen a mellére üt, két ujját megpökdösi, és felcsípi vele a bolhát, körmei között szétlapítja*

FERFI NÉGY *(ül a karosszékekben. Fogadja az előállított foglyot)* Előre megfontolt szándékkal, különleges kegyetlenséggel fehér bolhát ölt. Mivel indokolja tettét? FERFI KETTŐ Nem szeretem a bolhákat.

FERFI NÉGY Miért?

FERFI KETTŐ Ki nem állhatom őket!

FERFI NÉGY Miért?

FERFI KETTŐ Mert ugrálnak, mert csipnek, mert szívják a vérünket ...

FERFI NÉGY Miért?

FERFI KETTŐ Mert ingyenélők, törtetők, befurakodók, gátlástalanok. Mindenütt ott vannak. Róluk beszélünk szabadidőben, róluk olvasunk az újságokban, őket látjuk a tévében ...

FERFI NÉGY Miért?

FERFI KETTŐ Mert állandóan pofáznak ... Mert ujjal sem szabad hozzájuk nyúlnunk ... Mert mindig őket kerülnék ki győztesként összecsapásainkból ...

FERFI NÉGY Válaszoljon: miért tette?!

FERFI KETTŐ Mert örökké ünneplőben járnak, a nyak-kendő le nem esik róluk!

FERFI NÉGY Térjen a tárgyra.

FERFI KETTŐ Mert pofátlanul elvárják a tapsot tőlünk ! Mert már nagyon elszaporodtak ! Megtiltanak mindenféle vakarózást! Mert nagyapámnak van egy mondása : vesszen az ellenségünk!

FERFI NÉGY Nem akármilyen bolha volt, jól látta! FERFI

KETTŐ Csipett, hát jól odaszóztam neki! És ha

még látok egyet, ismét odaszólok neki. Ki nem állhatom — ha cukorporos is — a bolhát!

NŐ KETTŐ *(fehér köpenyben, bejön a vádlott kórlapjával, hangosan olvassa)* Jó Jenő, harminckilenc éves lakatos, alapjában véve egészséges. Mellbősége 110/ 111. Szaporán lélegzik. Vérnyomása 16/8. Enyhén emelkedő tendenciát mutat. Gerincbántalmai, kezdő gyomorfekélye, fokozódó süketülése nem akadályozzák munkájában. Idegállapota labilis. Az agyröntgenvizsgálat kimutatta, hogy koponyájában többek között háromnegyed kilós fenyőfatuskót hord. Műtéti beavatkozásra nincs szükség: felmorzsolódik magától.

FERFI NÉGY *(a háttérből)* Megfigyelése felesleges ...

*Fér f Kettő miközben kifelé indul, leveti a csíkos ruhát. A többi szereplő az ellenkező oldalon kimegy*

NŐ HÁROM *(bejön, Fér f Kettő útját állja)* Bevittük, és gyorsan megoperálták ...

FERFI KETTŐ Főlnyitották és visszavarrták? ... NŐ

HÁROM Persze, persze. Főlnyitották ...

FERFI KETTŐ Fájdalmat nem érzett?

Nő HÁROM Nem lehet gyomorfekély , , .

FERFI KETTŐ Persze, hogy nem ...

NŐ HÁROM Diétáztatni kell.

FERFI KETTŐ Igen? És mijeit fájlalja?

NŐ HÁROM Semmijét.

FERFI KETTŐ Szóval csak megnézték?

NŐ HÁROM Igen. Most pedig vidáman járkál, örül annak, hogy könnyű volt a műtét.

FERFI KETTŐ Ó még nem tudja? ...

NŐ HÁROM Azt hiszem, még nem. Mondom, hogy jó-kedvű ...

FERFI KETTŐ Nemsokára elmegy... .

NŐ HÁROM El. *(Kimegy)*

FERFI KETTŐ Pedig milyen jó asszony volt ...

*Bejön Nő Egy megöregedve. Nézik egymást, lassan összeölelkeznek. Mentőautó szirénázik. Hátul, végig az utcán. Behoznak egy koporsót. Rajta messziről látható felirat: PISTIKE. Temetés. Fekete köpenyt hoznak a szülőknek a gyászba öltözött rokonok*

FERFI EGY Vigyázatokat volna jobban!

FERFI KETTŐ Hogyan?

NŐ NÉGY Neveltétek volna sírósnak, nyavalygósnak,

üvöltősnek!

NŐ EGY Tűrőnek, szelídnek, megmaradónak neveltük! FERFI NÉGY Neveltétek volna követelőzőnek, asztalt döngetőnek, önmagáért is kiállónak!

FERFI KETTŐ Bizakodónak neveltük.

FERFI ÖT *(Brassai-szakállal, a sír fejénél)*

„A tudatlanok és védtelenek elnyomásától,

A szabadság elleni ármányoktól,

A nagyravágás nyilvános és alattomos küzdelmeitől, Az

irigység rágó fergétől,

A hidegségtől és részvétlenségtől,

A fejetlenségtől és

A kényuraságtól

Ments meg, Uram, minket!”

FERFI EGY *(feldúltan Fér f Öt helyére áll)* ...mi most a fiút temetjük, a gyermeket, az élet folytatását. Reményünk egy darabját temetjük most veled, s nincs olyan ember, aki haláloddal ne veszített volna. Korán végezzed futásodat, kicsi barátunk ...

*Fér f Kettő kitepi magát a rokonok gyűrűjéből, lassan végigbotorkál a néptelen utcán. A gyászolók mennek. Az utca sötét oldalán tér vissza, felül a vonatra. Utazik. Vonatfűtty, fékcskorgás. A kocsis lépcsőjéről végignézi a fogadására az állomáson összegyűlt rokonságon. Lelép a vonatról*

*(Székely harisnyában, bajuszosan)* Aztán megismered-é apádat?

FERFI KETTŐ Kicsinyként igen! *(Összeölelkeznek. Nézik egymást. Aztán sorra kezdet fog a rokonokkal, öleli, forgatja, vizsgálja őket)*

FERFI EGY Mit csinálsz, fiam?

FERFI KETTŐ Keresem rajtuk a soknyelvű feliratot! FERFI

EGY Találtál-e vajh egyet is?

FERFI KETTŐ Egyet találtam, de az nem az volt! FERFI

EGY Hanem miféle?

FERFI KETTŐ Biza egy nyelvű! Azt es a munka nehéz nyelvén rótták ...

FERFI EGY Mi azt es szépen beszéljük, fiam!

FERFI KETTŐ Úgy kell nekünk! ... *(Felugrik a vonat-lépcsőre)*

Most pedig ide hallgassanak, emberek! TAHYM ZA PYKA5IMKY MOJIKO b CAYZAE ON ACHECMU. Ne tirer la poignee qu'en cas danger, tout abus sera puni. Handgriff nur bei Gefahr ziehen. Jeder Missbrauch wird bestaft. Tirare la maniglia solo in caso di pericolo. Ogni abuso verra verra punito. Trageti minerul numai in caz de pericol. Orice abuz va fi pedesbit.

FERFI EGY *(a rokonok álmélködása közepette)* A hatodikon nem tudsz?

FERFI KETTŐ Nincsen hatodik!

FERFI NÉGY *(állomásfőnöki sapkában tiszteleg)* Sa traiti!

FERFI EGY Jól van! Ha az ötödik után nincs semmi, akkor megkeressük az első előtt. Valahol csak lennie kell annak is ...

FERFI KETTŐ Ez idáig otthon voltunk benne. Csak-hogy: Ogni abuso verra punito!

FERFI EGY Deákul szóltál, édes fiam?

FERFI KETTŐ Vonatul, édesapám. Jeder Missbrauch wird bestraft!

FÉRFI EGY Ezt mi es tudjuk már, fiam! Hát a többit tudod-e?

FERFI KETTŐ Még fütülni es !

*Éles mozdonyfütt. A vonatablakokban sorra villanó fények és a kerekek kattogása jelzi, hogy a szerelvény folytatja útját. Hirtelen éles fény világítja meg a néptelen utcát. Mentőautó szirénázik. Lassan, szomorúan el-oldalognak az emberek Fér f Kettő mellől*

FERFI HÁROM *(bejön, füzöld takaróval borítja a korporsót, sírkövet állít, amelyen jól láthatóan ez áll:*

JÓ RÓZA

ÉLT EGY KEVESET

*Vési az utolsó betűket) Jó lesz?*

FERFI KETTŐ *(odamegy, nézi, mit csinál a betűvéső) Írja oda az ,én nevetet is!*

FERFI HÁROM Mit írjak?

FÉRFI KETTŐ Írja oda: Jó Jenő. Meghalt a felesége után pontosan egy évvel !

FERFI HÁROM Ne bolondozzon!

FERFI KETTŐ Én a születésem idejét és helyét pontosan nem ismerem, de a halálom óráját megválaszthatom.

FERFI ,HÁROM Írjam ki a dátumot?

FERFI KETTŐ Írja! Szavatartó ember vagyok. Az élet szolgálja gyuunk, a halál urai lehetünk. *(Kifizeti a betűvésőt)*

*A katonazenekar gyászindulót játszik. Kőd ereszkedik az utcára. A magasból lépcső ereszkedik le. Előtte rend-őr, rövidre vágott angyalszárnyakkal. Elállja Fér f Kettő útját*

FERFI NÉGY Nem fogad!

FERFI KETTŐ Várok. FERFI

NÉGY Odébb !

*A katonazenekar friss indulóba kezd. A lépcső tetejéről kifogástalanul öltözötten, vidáman jön lefelé Fér f Egy*

FERFI KETTŐ Úristen! Semmit sem változtál! FERFI EGY Mi járatban, Jenőkém? Mi járatban? FERFI KETTŐ

Világosságfelelős vagyok a szövetkezet-

ben. Könnyíts egy kicsit a dolgomon. Add meg, hogy fényeskedjék nekünk is mindörökké ...

FERFI EGY Ó, te Jenő ! Te Jenő ! Még mindig olyan kicsi hülye naiv ember vagy. Hát azt hiszed, olyan nagy az én hatalmam? ! Különben is Péterre tartozik. És Pálra. De Antinak is tudnia kell róla.

FERFI KETTŐ Mi lesz velünk? ...

FERFI EGY Ne keseregj. Találunk majd egy kiskaput a világosságnak is. Nézz fel hozzá" . Mondjuk, hol-nap.

FERFI KETTŐ Miként jutok be hozzád? Tegnap még fehér ruhás angyalok vigyáztak rád ...

FERFI EGY Á, te Jenő ! Te Jenő ! Ezen nem múlik az idei cukorrépatermés. Itt mindig angyalok állnak. Időnként visszanyírjuk a szárnyukat, különben ide-oda repdesnek. Na és megtanítottuk őket tisztelni.

FERFI KETTŐ Úristen, de hiszen ezek kisportolt fér-fiak!

FÉRFI EGY Változnak az idők, Jenőkém! Jaa ! És a szárnyasokat elég nehéz tisztelni tanítani ! Na, szevasz! Óllemek. És puszi! *(Fellép a trolibuszra, a rend-őr tisztelig, eltűnik a kocsi belsejében)*

FERFI KETTŐ *(előrejön a zöld zebrára) Van még né-hány hónapom, órám, percem. Mihez kezdjek? Kezd-*

jek új idősámításba? Nem érdemes, hiszen nem valószínű, hogy kereszten végzem. Tudom, mikor fogok meghalni, annyit tehetek, hogy visszaszámolom az életem. A semmibe indulásig van még néhány hónapom, hetem, napom. Mondjuk, hogy most éppen hétéves vagyok. Ülök az első osztályban, az első padban. Kicsit kopaszodó, ráncolt homlokú, rövidlátó gyermek vagyok, a fülemben szőrpamacsok, naponta frissen borotvált arcom nyüzött az alvatlanságtól, a kezdődő veseelégtelenségtől, a gyomorbajtól, a csüztől, a prosztatábólalmaktól, szemem fekete karikás ...

NŐ HÁROM *(tanító nénisen, kolléganőjéhez) Milyen karikás szemű ez a gyermek!*

FERFI KETTŐ *(leveti fekete nagykabátját, kalapját, iskolásruhában, rövidnadrágban, kislíus esetlenséggel odaszalad a tanító nénihez, játékosan a szemé-be néz, pajkosan körbejárja) Lapos fenekű!*

*A nők mosolyognak, mintha nem értenék, mit mondott a kislíú*

Mutasd meg az ágyban, hogy mit tudsz!

NŐ NÉGY Milyen szép, pajzán kislíú!

FERFI KETTŐ *(tátva maradt szájú tanító nénijét otthagya, annak kolléganőjéhez ugrik, tenyérral hirtelen mindkét mellét megemeli) Tartsd magad, icamica! NŐ HÁROM *(vihogva) Menj szépen játszani!**

FERFI KETTŐ *(kunyerálva) Adj egy huszonötöst. Innék egy sört a fiúkkal... *(Nézik a tanító néni, csodálkoznak. Legyint, otthagya őket. Sétál a városban. A bábuk fejfelé lefelé lógnak. Maga is kézálásba áll, átmege a bábuk között. Lábra áll, visszatér a színpad előterébe. Lányok jönnek szembe vele. Beléjük köt)**

NŐ KETTŐ Nem fér el a bácsi?!

FERFI KETTŐ Ólbe! Az öledbe akarok ... A dididre akarom hajtani a fejemet!

NŐ KETTŐ Hihihihí! Bezsongott a bácsi!

FERFI KETTŐ *(tovább sétálva) Holnap már csak hat-éves vagyok, aztán öt, aztán négy, egy... És eljön majd az ideje, hogy magamban ülök, durcásan nézek magam elé, órákig tart a bánatom, néha percekig, hirtelen elborit valamely nosztalgikus emlék, amit az anyaméhből hoztam magammal, elszorul a szívem, könnytől csillog a szemem, szaporán pillogtatok, le-kókadtt fejjel várom a végtelen végét, reggel az es-tét, éjszaka a reggelt. Éhes vagyok!, kiáltom olykor. És adnak ennem. Hirtelen fellököm a tejes bögrét. Nem kell!, ordítom torkom szakadtából. Toporzékolok, az élő fába is belekötök. *(Toporzékol, vetkőzik. Csecsemőöltözékben rúgkapál, odacsinál)**

*Nők jönnek, betolnak egy ágyat, amelyen jókora pólya van. Lefektetik, tisztába teszik*

Tisztába tesznek. Rettenetesen szégyenlem magam. A mindenfelé kidagadt kék ereimet, hervadt micsodámat, a pöttyedt ráncos bőrt a testemen, a szőrös lábamat. Egyre többet alszom. Az étel nem érdekel, gyűröm magamba. *(Óriási cuclisüveget hoznak, szoptatják, gügyögnek neki, közben tapogatja a nőket) Így öregszen bele a pólyába. Remegve fekszem, ordítani van kedvem. *(Gyermek módra sír) Fáj valamim. Tud-ja a fene, mi fáj? Azt hiszem, az egész testem, minden öreg csontom. Nem kell a dudli! *(Kiköpi) Nem kell az injekciós tű, az alultáplálás. Nem kell a tej, nem kell a vér! Nem kell a glukóza. Nem kell a huzugsággal tele levegő! Hagyjatok aludni. Nem a magam elhatározásából jöttem erre a furcsa világra, de tudom, hogy a magam elhatározásából távozhatom innen. Kijelöltem a magam idejét. Megkezdtem a visszszámolást: 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1, 0. Vége. Csend. *(Felemelkedve) Ha tehetném, a zérót egymás után két-szer is kimondanám .****

*Megbolydul a színpad, emberekkel tele az utca. Fel-iratos táblákat hoznak:*

MA INDUL AZ ÚJ IDŐSZÁMÍTÁS!

VILÁG JÓ EMBEREI, EGYESÜLJETEK!

NE VÁGJUNK KI MINDEN FÁT!

*Ütemesen masírozik, pattogó indulót játszik a katona-zenekar.  
Fér f Kettő kapkodva szedi magára levetett ruháit,  
visszaváltozik középkorú férfitá*

*(A tömeg előtt)* Szívemben gyertya ég, agyamban képlékeny mikroprocesszor lüktet hangtalan, hajszálaim kozmikus laboratóriumok, két megvakult fénykibocsátó dióda a szemem, nyomtatott áramköreim lejáratott szavaktól oxidálódtak.

Megfordult, súlytalan a világ,  
Költők lebegnek légüres térben.  
Rám csapták a budiajtót.  
Helyembe jött, s most mégis előttem jár a fiam.  
Merre hagytam a halálom?  
A végére képzeltem.

Ha egyszer majd megáll az idő, megfordul és vissza-felé folyik a Duna, bó lére engedett zavarosságunkat

elnyeli forrása. Európa megduzzad, akár egy fürdőszivacs, és a kiszikkadt tenger fenekén öregember-ráncosra reped az iszap. Hajók koccannak a Fekete-erdő-ben, a forrás partjain nagy hajú Strauss-együttes játszik valamiféle nosztalgikus keringőt, és a vizák fehér ikráikat táncoltatják ,a szaporodó örvényekben. Elektronikus óraként süllyedünk egyre lennebb, víz-tiszta kijelzők ,alá menekülünk, amelyeken egyre nagyobb időközökben kirajzolódnak pontos időt mutató buborékaink. Néhe azt hisszük, vége, pedig a java még hátravan ..

*A szereplők hátat fordítanak a nézőknek. Döngve-dübörögve masírozik, fortissimót játszik a katonazenekar. Integtetve, ujjongva fogadják. Fér f Kettő szoborként áll, kitartóan nézi a közönséget*

*Lassú függöny*